

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

İlham

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzəldir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 147 (6347) 19 avqust 2021-ci il Qiyməti 40 qəpik

"Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

İlham Əliyevdən növbəti xəbərdarlıq: "Azərbaycan yenidən Ermənistanın dərslərini verməyə hazırdır!"

Bax 2

Şevçenko: "Ermənistandan Qarabağa silah və hərbiçilərin göndərilməsi Putinin mövqeyini sarsıdır"

Bax 2

Ruslar "Taliban"-dan qorxurlarmı?...

"...Rusiya hakimiyyəti "Taliban"-dan qorxur və bu da, təbii ki, boş yerə..."

Bax 14

İqlim böhranının artma səbəbləri nələrdir?

Bax 10

İqlim sistemi atmosferi, quru səthlərini, qar və buzları, okeanları və digər su obyektlərini və canlıları özündə birləşdirən kompleks və interaktiv bir sistemdir.

Aqrar sektorun daha sürətli inkişafı üçün hansı potensial imkanlar var?

Bax 15

Vüqar Rəhimzadə: Tarixi Zəfərimiz erməni mifologiyasını tamamilə məhv etdi

Bax 2

"Azərbaycan xalqı 30 ilə yaxın işğal olunmuş torpaqlarımızın həsrəti ilə yaşadı..."

Böyük müharibə olacaqmı?

Bax 13

YAP Yardımlı rayon təşkilatının X hesabat konfransı keçirilib

Azərbaycan Sərhəd Mühafizəsinin 102 illiyi münasibətilə təntənəli mərasim keçirilib

Xankəndinə qayıdış planı təsdiqləndi - Heratdakı azərbaycanlılara necə kömək edərk?

XARİCİ MEDIA: "Yeni hədəflər Azərbaycanın işıqlı sabahına hesablanıb"

Bax 9

Baş verən yağınlar hansı fəlakətlərə yol açır?

Bax 10

"Qalatasaray" onunla vidalaşdı

Bax 16

İlham Əliyevdən növbəti xəbərdarlıq: "Azərbaycan yenidən Ermənistanın dərslərini verməyə hazırdır!"

Həm hərbi meydanında, həm də siyasət-diplomatiya sənə-rində tarix, zəfər yazan dövlət başçısı cənab İlham Əliyev "CNN Türk" telekanalına müsahibəsində Ermənistanı və onu silahlandıranlara xəbərdarlıq etməklə, Azərbaycanın qətiyyətli mövqeyini nümayiş etdirdi.

Prezident İlham Əliyevin müsahibəsində səsləndirdiyi fikirləri regional proseslərə təmkinlə, uzaqqörən və olduqca peşəkar siyasi Liderin baxış bucağı kimi səciyyələndirmək olar. 44 günlük Vətən müharibəsində Zəfər qazanan müzəffər Ordunun Ali Baş Komandanı olan dövlətimizin başçısı bölgədə sülhün və təhlükəsizliyin təmin edilməsində təşəbbüskar və ardıcıl səylərini əsirgəməyən Lider kimi Qarabağda yeni siyasi realitetlərə uyğun addımların atılmasında qətiyyətli mövqe nümayiş etdirdi. Bununla yanaşı, regionda sülhün pozulmasına yönələn təhrikə-dici hərəkətlərə qarşı qətiyyətli və sərt tədbirlər görmək qətiyyətini də göstərdi. Prezident İlham Əliyev müsahibəsində Ermənistanın son zamanlar qeyri-konstruktiv hərəkətlərinə, bu ölkəni silahlandıraraq Qarabağda və Azərbaycanla sərhəd zonasında təxribatlar törətməyə, atəşkəsi pozmağa təhrik edən qüvvələrə də açıq və aydın şəkildə mesajlar verdi. Prezident İlham Əliyev, eyni zamanda, Rusiyanın Ermənistanı silahlandırması, Rusiya sülhməramlılarının üçtərəfli Bəyanatının prinsiplərinə tam riayət etməməsi, Azərbaycanın müharibə istəmədiyi, lakin zərurət yaranacağı halda yenidən müharibəyə başlaya biləcəyinə dair fikirləri ilə siyasi auditoriyaya açıq mesajlar ünvanlamaqla yanaşı, regionda yeni dəhlizlərin, kommunikasiya xətlərinin yaradılması proseslərinin getdiyini, həmçinin, son günlərə qədər Zəngəzur dəhlizinin açılması ilə bağlı, regionda sülhün fəal dəstəklənməsində xüsusi rol oynayan qardaş Türkiyənin Azərbaycanla münasibətlərinin dərinləşməsindən, Şuşa Bəyannaməsindən sonra Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığı ən yüksək zirvəyə, strateji pik həddinə çatdığını, Türkiyə Azərbaycanın, Azərbaycanın haqq işində Türkiyə Azərbaycana siyasi və mənəvi dəstəyin verilməsi ilə bağlı mesajları da böyük əhəmiyyət daşıyır.

"İşğalçıları bizim torpaqlardan qovdu və öz ərazi bütövlüyünü, torpaq bütövlüyünü bərpa etdi"

"Bu, bizim üçün tarixi bir Zəfərdir. Çünki qeyd etdiyiniz kimi, 30 il ərzində torpaqlarımız işğal altında idi. Bu, böyük ədalətsizlik idi və beynəlxalq hüququn bütün norma və prinsiplərinə zidd olan bir vəziyyət idi. Təəssüflər olsun ki, 30 il ərzində Minsk qrupu bu məsələnin həlləsinə yaxınlaşmadı, fəaliyyəti oldu, amma nəticə etibarilə nəticə olmadı. Nəticə sifirə bərabər idi və Azərbaycan xalqının ümidləri tam tükenmişdi". Bu fikri Prezident İlham Əliyev "CNN

Türk" telekanalına verdiyi müsahibəsində bildirib.

Dövlət başçısı onu da vurğulayıb ki, 30 il ərzində aparılan danışıqlar nəticəsiz qalırdısa, deməli, bu məsələnin dondurulması prosesi gedirdi: "Təbii ki, biz heç zaman bu vəziyyətlə barışmaq fikrində deyildik. Mən son illər ərzində dəfələrlə demişdim ki, Azərbaycan xalqı bu vəziyyətlə heç vaxt barışmayacaq, nəyin bahasına olursa olsun öz doğma torpaqlarını işğalçılardan azad edəcək və belə də oldu. Dediym sözler həyatda öz yerini tutdu və Azərbaycan Qurtuluş savaşına başlayaraq öz tarixi torpaqlarını işğalçılardan azad etdi, tarixi ədaləti bərpa etdi, işğalçıları bizim torpaqlardan qovdu və öz ərazi bütövlüyünü, torpaq bütövlüyünü bərpa etdi".

"Son 18 il ərzində həm Türkiyə, həm Azərbaycan tərəfindən vahid siyasət formalaşdırılıb"

"...18 ilə yaxındır ki, Prezidentəm və bütün bu illər ərzində deyirdim ki, nəyin bahasına olursa olsun biz torpaqlarımızı azad etməliyik və edəcəyik..." Baş sərkərdəmiz İlham Əliyevin qürur və fəxrətlə avqustun 14-də qardaş Türkiyənin nüfuzlu telekanalı "CNN Türk" televiziya kanalından bütün dünyaya bəyan etdiyi kimi, artıq bütün xalqımız illərdən hesrətində olduğu bu xoşbəxtliyin sevincini yaşayır. 30 il idi ki, Ermənistan beynəlxalq hüququn bütün norma və prinsiplərinə zidd olaraq Azərbaycan torpaqlarını işğal etmiş, yüz minlərlə həmvətənimizi öz dədə-baba torpağından didərgin salmışdı.

"Biz bütün bu illər ərzində Türkiyə-Azərbaycan birliyini möhkəmləndirmək üçün çox böyük səylər göstərdik. Bilirsiniz, dünyada oxşar tarixə, mədəniyyətə, etnik köklərə malik olan ölkələr çoxdur. Bizim ətrafımızda elə ölkələr var ki, onların dili də bir-birinə bənzəyir, etnik kökləri də bir-birinə yaxındır. Amma baxın, görün, bu ölkələr arasında əlaqələr necədir? Bəziləri bir-birinə düşməndir. Yeni, ortaq tarix və ortaq etnik köklər hələ o demək deyil ki, ölkələr də qardaş

ölkələr olsunlar, xalqlar da qardaş xalqlar olsunlar. Yeni, bu, böyük bir siyasətin təzahürüdür", -deyən dövlət başçısı müsahibəsində onu da bildirib ki, son 18 il ərzində həm Türkiyə, həm Azərbaycan tərəfindən vahid siyasət formalaşdırılıb. Ondan daha əvvəl atamın dönəmində onun məşhur kəlamı var: "Bir millət, iki dövlət". Bunu indi bilməyən yoxdur. Amma bəziləri bəlkə də bilmir ki, bunun müəllifi Heydər Əliyev olmuşdur. Bu sözləri o demişdi. Bu sözlər bizim üçün işıqlı bir yoldur. Bu vəsiyyətə, bu sözlərə sadıq olaraq biz hər istiqamət üzrə əlaqələrimizi gücləndirdik, yüksək səviyyəyə qaldırdıq. Siz burada insanlarla təmaslar əsnasında görürsünüz ki, Türkiyəyə nə qədər böyük sevgi və məhəbbət var. Bu, hər zaman belə idi. Amma ikinci Qarabağ müharibəsində bu, daha da artdı. Çünki Azərbaycan xalqı çox gözəl gördü ki, onun əsl dostu, qardaşı kimidir. Bizim yanımızda olan ölkə Türkiyə və Pakistan idi. Biz bəzi ölkələrdən heç dəstək ifadələri də duymadıq. Halbuki biz haqlı idik. Yəni də deyirəm biz öz ərazi bütövlüyümüzü bərpa edirdik. Ona görə Türkiyə və Azərbaycan bayraqlarının birgə dalğalanması təbiiidir". "Birliyimiz də əbədidir. Yeni nəsillər, gənc nəsillər, bax, sizin nəsliniz gərək bizim yolumuzu davam etsin. Çünki biz bu təməli qoyduq, yoluna oturtuq, çox güclü müttəfiqlik yaratdıq, sarsılmaz birlik yaratdıq. Ancaq siyasət elə bir sahədir ki, bunun üzərində hər gün çalışmalısan", -deyən dövlət başçısı iki dövlət arasında soyuqluq yaratmaq istəyənlər bilməlidir ki, bu birliyə heç bir qüvvə təsir edə bilməz: "Boşluq olmamalıdır, ara olmamalıdır ki, kimsə bu araya gire bilsin. Çünki elələri də var. Türkiyə-Azərbaycan birliyi artıq bölgəsel amildir. Bəlkə də nə vaxtsa global amilə çevriləcək, ola bilər. Çünki indi bizim artıq başqa ölkələrlə də müttəfiqlik əlaqələrimiz formalaşmaqdadır. Bu, bəzilərini narahat edir. Çalışacaqlar ki, aramıza girsinlər, çalışacaqlar ki, provokasiyalar, təxribatlar, uydurmalar ortaya atılsın. Ona görə bizdən sonra gələn nəsillər bu yolla getməlidir. Bu yol əbədi olmalıdır".

"Türkiyə bizim üçün doğma ölkə, doğma vətəndir"

"Bu gün dünya miqyasında Türkiyə ilə Azərbaycan qədr bir-birinə yaxın olan ikinci ölkələr yoxdur. Əgər axtarmaq istəsəniz, tapa bilməzsəniz, yoxdur. Bu birlik, həmrəylik, qardaşlıq sözə deyil, əməldədir. Mən hər zaman deyirdim ki, ölkələr arasındakı münasibətlər əməldə olmalıdır. Çünki yaxşı günlərdə hər kəs yaxşı sözlər deyə bilər, yaxşı çıxışlar edə bilər. Amma ağır gündə sən gəl yanında dur. Necə ki, Türkiyə İkinci Qarabağ savaşında bizim yanımızda durdu. Mən tam əminəm ki, Türkiyə amili olmasaydı, ermənipərəst qüvvələr, ölkələr, ermənilərin həmləri burunlarını soxacaqdılar və bizə böyük problemlər yaradacaqdılar". Dövlət başçısı vurğulayıb ki, bizim həmrəyliyimiz və bir-birimizə etdiyimiz yardımlar təbiiidir: "Çünki Türkiyə bizim üçün doğma ölkə, doğma vətəndir və sizin üçün də Azərbaycan doğma vətəndir".

"Əziz Qardaşım İmzaladığım Şuşa Bəyannaməsi bunun zirvəsidir"

"Əziz Qardaşım İmzaladığım Şuşa Bəyannaməsi bunun zirvəsidir. Yeni, bizim əlaqələrimiz müttəfiqlik səviyyəsinə qalxdı". Bunu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev "CNN Türk" televiziya kanalına müsahibəsində bildirib.

Dövlətimizin başçısı deyib: "Bu günlərdən xəbər tutan kimi biz dərhal hərəkətə keçdik, heyətlər göndərdik, məşinlər göndərdik. Hörmətli Cümhurbaşkanı ilə bir neçə dəfə telefonla danışdım və qısa zaman içərisində biz həm əlavə heyət, həm də məşinlər göndərdik. Bizim cəmi bir amfibiya təyyarəmiz var, təəssüf ki, o da təmirə idi. Təlimat verdim ki, təmir çox sürətlə yekunlaşsın ki, biz onu göndərə bilək. Təmir plan üzrə hələ iki ay davam etməli idi. Amma biz onu bir həftəyə saz vəziyyətə gətirdik və oraya göndərdik. Türkiyəyə 93 yanğınsöndürən məşin, 700-dən çox yanğınsöndürən yola saldıq. Onlara hər hansı bir xüsusi təlimat vermək lazım deyildi. Çünki onlar özləri bu faciəni öz faciəsi

kimi qəbul etdilər və qardaş kimi orada çalışdılar. Allaha şükürlər olsun ki, bildiyimə görə artıq yanğınlarda sənəgiyir və bu, bir daha bizim birliyimizi göstərdi. Bir daha göstərdi ki, iş birliyi və həmrəylik sözə olmamalıdır. Mən çox da dərinə getmək istəmirəm, amma düşünürəm ki, türk xalqı bu günlərdə kimin-kim olduğunu yaxşı gördü. Yaxşı sözlər, açıqlamalar, bəzi ölkələrdən gələn dəstək ifadələri təəssüf ki, real həyatda özünü göstərmədi".

"Bir nömrəli hədəf Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun azad edilməsi idi"

"Bizim əsas hədəfimiz öz məqsədlərimizə nail olmaqdır. Bir nömrəli hədəf Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun azad edilməsi idi. Bu, tarixi missiya idi. Bütün güclər səfərbər edilmişdi", -deyən dövlət başçısı bildirib ki, biz gecə-gündüz bu hədəfə doğru gedirdik və ona çatdıq: "İndi yeni hədəflər ortadadır. Bu hədəflər Qələbəni, Zəfəri möhkəmləndirmək, Azərbaycanın təhlükəsizliyini təmin etmək, azad olunmuş torpaqları yenidən qurmaq və Ermənistanın revansist qüvvələrinin baş qaldırmasına imkan verməməkdir". Prezidenti İlham Əliyev "CNN Türk" televiziya kanalına müsahibəsində bildirib ki, Xocalı soyqırımı düşyanın gözü qarşısında baş verdi: "Bu, yaxın tarixin hadisəsidir. Ancaq bunu bir çox ölkələr görmək istəmirlər və cəmi 13 ölkə Xocalı qətləmini soyqırımı kimi tanıyıb. Əlbəttə, bu da böyük nailiyyətdir. Çünki mən hakimiyyətə gələndə bu ölkələrin sayı sifirə bərabər idi".

"Əgər Ermənistan Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanımağa hazırdsas, onda əlbəttə ki, bölgəyə uzunmüddətli sülh gələcək"

"Biz öz mövqeyimizi dəfələrlə bildirmişdik. Mən bir neçə dəfə öz sözümlə açıq demişdim ki, biz istəyirik Ermənistanla sülh müqaviləsi imzalsın. Ermənistan və Azərbaycan bir-birlərinin ərazi bütövlüyünü tanısinlər və sərhədlərin delimitasiyası, yəni, müəyyən edilməsi prosesi də başlasın", deyən Azərbaycan Prezidenti "CNN Türk" televiziya kanalına müsahibəsində deyib ki, bu günə qədər Ermənistan müsbət cavab alınmayıb: "Belə görünür ki, Ermənistan buna hazır deyil, ya da bunun əleyhinədir. Mən söylədim ki, bu, böyük yanlışlıq olar və onlar özləri də peşman olacaqlar. Çünki biz bu təklifi masa üzərində əbədi saxlamalı deyilik. Əgər buna etiraz edirlərsə, açıq söyləsinlər ki, onlar Azərbaycanla sülh müqaviləsi imzalamaq istəmirlər. Belə olan halda biz də öz siyasətimizi buna uyğun şəkildə aparacağıq. Əgər Ermənistan buna hazırdsas, əgər Azərbaycanın bütün dünya tərəfindən tanınan ərazi bütövlüyünü tanımağa hazırdırsa, onda əlbəttə ki, bölgəyə uzunmüddətli sülh gələcək. Biz bunu istəyirik və eyni zamanda, buna nail olmaq üçün indi konkret təkliflər də masa üzərindədir".

Ardı Səh. 3

İlham Əliyevdən növbəti xəbərdarlıq: "Azərbaycan yenidən Ermənistanın dərslərini verməyə hazırdır!"

Əvvəli-Səh-2

"Ermənilərdən fərqli olaraq biz etnik təmizləmə aparmadıq"

Müharibə dövründə mən dəfələrlə "Nə oldu, Paşinyan?" sözləri ilə bərabər deyirdim ki, Paşinyan özü mənə tarix versin, təqvim versin ki, nə zaman bizim torpaqlarımızdan rədd olur, həmin gün biz müharibəni dayandıraq. Belə də oldu, 9 noyabrda o tarixi verdi, 10 noyabrda gecə kapitulyasiya aktı, yəni, təslim aktı imzalandı. Biz dayandıq, yenə də sözümüzə əməl etdik və dərinə getmədik. Yəni, ermənilərdən fərqli olaraq biz etnik təmizləmə aparmadıq, hərbi cinayət törətmədik, müharibəni ləyaqətlə apardıq, mülki şəxsləri vurmadıq. Hətta erməni əsgərlərini lazımsız yerə məhv etmədik", -deyən dövlətimizin başçısı qeyd edib: "Müharibədən bir ay sonra böyük bir təxribat qrupu bizim torpağımıza göndərilmişdi. Onlar həbs olundu, halbuki məhv edilə bilərdilər. Çünki onlar bizim 4 hərbcimizi öldürdülər, amma biz onlara dəymədik. Yəni, müharibənin öz qanunları var və hər şey gerek ləyaqətlə olsun. Müharibə də, mülki həyatda da, məişətdə də, evdə də, işdə də, siyasətdə də ləyaqət əsas prinsiplərdən biri olmalıdır. Ona görə indiki şəraitdə, əlbəttə ki, bizim başqa planlarımız var. Ancaq İkinci Qarabağ savaşı Azərbaycan xalqının tarixində əbədi qalacaq". Prezident İlham Əliyev bildirib ki, Rusiyanın sülhməramlı qüvvələrinin nəzarətində olan ərazilərə Ermənistandan silahlar və hərbcilər göndərilə bilməz: "Bu, 10 noyabr üçtərəfli Bəyanatına ziddir. Təəssüf ki, bu günə qədər davam edir. Biz bir neçə dəfə şəfahi qaydada öz iradlarımızı bildirmişdik. Ancaq bunun nəticəsi olmadı, ona görə biz rəsmi qaydada bunu bildirdik", -deyən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev "CNN Türk" televiziyaşının müxbirinə müsahibəsində Laçın dəhlizi ilə bağlı bəzi iddialara münasibət bildirərək deyib.

Dövlətimizin başçısı vurğulayıb: "Siz Şuşada olarkən Laçın dəhlizini görə bilərsiniz. Orada bir yer var, yuxarıdan bütün avtomobillər görünür. Oradan məsafə bəlkə də 10 metrdir. Bizim orada təbii ki, texniki vasitələrimiz, kameralarımız var. Biz Laçın dəhlizi ilə Rusiya sülhməramlı qüvvələrinin nəzarətində olan bölgələrdə baş verən hadisələri də izləyirik. Xankəndiyə gedən avtomobillərin sayını dəqiqliyi ilə bilir. Bu yaxınlarda bizim mətbuatda bu məsələ ilə bağlı açıqlama verildi, o cümlədən göstərildi ki, son bir ay ərzində - iyulun 11-dən avqustun 8-dək təqribən 5 minə yaxın insan Xankəndidən Ermənistan tərəfinə gətirdi və qayıtmadı. Yəni, oradan 20 min insan çıxdı və 15 min insan oraya girdi. Deməli, biz insanların sayına qədər bilirik. Təbii ki, buna son qoyulmalıdır. Çünki bunun heç bir məntiqi əsası yoxdur. Nədir, Ermənistan yeni müharibəyəmi hazırlaşır?! Əgər belədirsə, onda biz qabaqlayıcı tədbirlər görəcəyik. Mən bunu demişdim və bir daha demək istəyirəm, əgər yenə də erməni faşizmi baş qaldırmağa cəhd belə göstərsə, biz onun başını bir daha əzəcəyik. İkinci Qarabağ müharibəsindəki məğlubiyyət onlar üçün dərs olmalıdır".

"Zəngəzur dəhlizi Avrasiyanın yeni bir nəqliyyat layihəsinə çevrilə bilər"

Dövlətimizin başçısı bu dəhlizin açılmasının yeni fürsətlər ortaya çıxaracağını vurğulayaraq deyib: "Bu dəhlizin açılması bir çox məqsədlərə, hədəflərə xidmət göstərir. Azərbaycanla Türkiyə yeni bir nəqliyyat layihəsi ilə birləşəcək. Bildiyiniz kimi, dörd il bundan əvvəl Bakıda Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun rəsmi açılış mərasimi olmuşdur. Biz bu dəmir yolu sayəsində Türkiyə ilə birləşdik. Zəngəzur dəhlizi isə ikinci bir birləşmə istiqaməti olacaq. Beləliklə, bizim üçün

yeni fürsətlər ortaya çıxacaq. Eyni zamanda, Azərbaycan öz ayrılmaz hissəsi olan Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə də dəmir yolu ilə birləşəcək. Eyni zamanda, biz tələb edirik ki, avtomobil yolu da çəkilsin - Ermənistanın nəzarəti altında olan Qərbi Zəngəzur ərazisində, Mehri bölgəsində. Çünki bu da mütləq lazımdır. Əfsuslar olsun ki, Ermənistan buna etiraz edir. Son günlərə qədər Zəngəzur dəhlizinin açılmasına etiraz etmişdi. Sadəcə olaraq, bir neçə gün bundan əvvəl orada bir müsbət fikir ortaya çıxdı ki, onlar da etiraz etmirlər. Ancaq Zəngəzur dəhlizinin tam fəaliyyəti üçün həm dəmir yolu, həm avtomobil yolu olmalıdır. Biz Bakıda avtomobillə əyləşib oradan rahatlıqla Türkiyəyə və Naxçıvana keçə bilərik".

Zəngəzur dəhlizinin Avrasiyanın yeni bir nəqliyyat layihəsinə çevrilə biləcəyini xüsusi vurğulayan Prezident İlham Əliyev qeyd edib: "Bu, eyni zamanda, bölgə ölkələri üçün də yeni fürsət olacaq. Türkiyə öz mallarını Orta Asiyaya bu daha qısa yolla, alternativ yolla daşıya biləcək. Beləliklə, bu, Avrasiyanın yeni bir nəqliyyat layihəsinə çevrilə bilər. Biz bunu artıq təşəbbüs olaraq ortaya qoymuşuq. Bu dəhlizə Zəngəzur dəhlizi adını da biz qoymuşuq. Artıq bu, beynəlxalq leksikona da daxil edilibdir. Mən bilərəm ki, Avropa İttifaqı bu məsələyə də çox müsbət yanaşır. Bu yaxınlarda Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti cənab Şarl Mişel Bakıda olarkən bu məsələ ilə bağlı biz geniş fikir mübadiləsi apardıq və onlar da təbii ki, bu layihəni çox dəstəkləyirlər."

"Biz hər əsgərin canını son ana qədər qorumağa çalışırıq"

Prezidenti İlham Əliyev "CNN Türk" televiziya kanalına müsahibəsində İkinci Qarabağ müharibəsinin Zəfər nəticələnməsinin səbəbləri barədə də danışaraq, dövlətimizin başçısı burada bir çox amillərin rol oynadığını bildirib. Azərbaycan Prezidenti deyib: "İlk növbədə, əlbəttə ki, xalqımızın əzmi, barışmaz mövqeyi və bizim siyasətimiz. Çünki mən artıq 18 ilə yaxındır ki, prezidentəm və bütün bu illər ərzində deyirdim ki, nəyin bahasına olursa-olsun biz torpaqlarımızı azad etməliyik və edəcəyik. Sadəcə olaraq, bunu düzgün anda etməli idik və etdik, səhvə yol vermə bilməzdik. Çünki bu, tarixi məsuliyyətdir və ona görə zamanında atılan addımlar bax, belə nəticəyə gətirib çıxardı. Xalqın barışmaz ruhu əlbəttə ki, əsas amillərdən biridir. Çünki biz Qarabağı unutmadıq. Hətta Qarabağı görməyən və qadın şəhərciklərində doğulan uşaqlar da bir arzu ilə, bir amalla yaşayırdılar ki, getsinlər, öz torpağına qayıtsınlar. Ölüme gədənlər məhz onlar kimi minlərlə gənclər olmuşdur".

Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, Ordumuzun gücləndirilməsi, silah, texnika, təchizat məsələləri də əsas amillərdəndir. Son illərdə ən çağdaş texnologiyaya əsaslanan silahlar alındı və Ordumuzun peşəkarlığı artdı. Çünki silahlar, texnologiya, əlbəttə, bir çox məsələləri həll edir. Ancaq yerində torpağı alan, bayrağı sancan əsgərdir. Əgər o, döyüşə həvəslə getmirsə, heç bir silah sənə kömək edə bilməz. Bu amillər bizi Qələbəyə apardı. Bizim bütün hərbi strategiyamız və silahların alınması bir məqsədə xidmət edirdi - biz bu torpaqları necə az itkilərlə azad edək və belə də oldu. Heç kim inana bilmirdi ki, bizim itkilərimiz cəmi təqribən 3 minin altında olsun. Hər bir insanın həyatı qiymətlidir, ancaq bu miqyaslı əməliyyatda cəmi 2900 şəhədlin verilməsi, əlbəttə, onu göstərir ki, hər əsgərin canını biz son ana qədər qorumağa çalışırıq.

"Biz xalq qarşısında, tarix qarşısında, gələcək nəsillər qarşısında borcumuzu şərəflə yerinə yetirdik"

"Hər qarış torpaq bizim torpaqdır və onları biz azad etməli idik. Bu, xalq qarşısında, tarix qarşısında, gələcək nəsillər qarşısında

bizim borcumuz idi və biz bu borcu şərəflə yerinə yetirdik", -deyən Prezident İlham Əliyev işğal altındakı torpaqlarımızın azad edilməsi ilə bağlı ulu öndər Heydər Əliyevin vəsiyyəti barədə danışan dövlətimizin başçısı deyib: "Atamın vəsiyyəti təkcə Şuşa ilə bağlı deyildi, o vaxt işğal altında olan bütün torpaqlarla bağlı idi. Şuşa alınandan sonra mən atamın qəbrini ziyarət edərək dedim ki, onun vəsiyyətini yerinə yetirdim. Mən həyatımda bəlkə də ən xoşbəxt günlərimdən birini yaşadım. Şuşa, əlbəttə ki, hər bir azərbaycanlı üçün doğma, əziz şəhərdir, böyük rəmzi mənə daşıyır. Təsədüfi deyil ki, mən Şuşanı Azərbaycanın Mədəniyyət Paytaxtı elan etdim. Ancaq bütün digər şəhərlər də mənim üçün, bütün Azərbaycan xalqı üçün Şuşa qədər əzizdir və doğmadır".

"Rusiya gəzləntimiz odur ki, üçtərəfli Bəyanatın bütün müddəaları yerinə yetirilsin. Çünki bu üçtərəfli Bəyanatı Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan rəhbərləri imzalamıslar və onların böyük qismi artıq gerçəkləşib. Amma bəzi məsələlər var ki, hələ də açıqdır. Gözləntimiz bundan ibarətdir. Rusiya Azərbaycanın qonşusu və Ermənistanın yaxın müttəfiqi kimi, əlbəttə, bu bölgədə xüsusi rol oynayır. Bu, təbiiidir. Ümid edirik ki, Rusiya bundan sonra da bu bölgənin təhlükəsizliyi üçün öz səylərini əsirgəməsin və uzunmüddətli sülhü təmin etmək üçün addımlar atsın. Eyni zamanda, bizim gözləntimiz odur ki, Rusiya Ermənistanı silahlandırmasın. Biz bu məsələni Rusiya tərəfinə çatdırmışıq. Bu, bizi narahat edir". Bu fikirləri "CNN Türk" kanalına müsahibəsində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev söyləyib.

Ermənistanın yeni müdafiə nazirinin çox məsuliyyətsiz açıqlamalar verdiyini bildiren Prezident İlham Əliyev deyib: "Yəni, görünür, İkinci Qarabağ savaşı hələ ki, hər kəs üçün dərs olmadı. Əgər belədirsə, biz dərslərini yenidən verməyə hazırıq. Ona görə biz ümid edirik ki, Rusiya Ermənistanı silahlandırmayacaq. Çünki buna ehtiyac yoxdur".

"Bizə yeni müharibə lazım deyil"

"Biz artıq öz tarixi missiyamızı yerinə yetirdik. Bizə yeni müharibə lazım deyil", -deyən Prezident İlham Əliyev "CNN Türk" kanalına müsahibəsində dövlətimizin başçısı, həmçinin bildirib: "Biz Rusiya sülhməramlı missiyasının nəzarətində olan ərazidə yaşayan erməniləri yolunu azmış Azərbaycan vətəndaşları sayırıq. Onların sayı o qədər də çox deyil. Dəqiq məlumata görə, 25 minin altındadır. Əlbəttə ki, onlar da Azərbaycan cəmiyyətinə inteqrə olunmalıdır". Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, Azərbaycan çoxmillətli, çoxkonfessiyalı ölkədir və burada bir çox xalqlar yaşayır, bir ailə kimi yaşayır, o cümlədən, ermənilər də yaşayır. Bu gün Bakıda erməni də var. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev "CNN Türk" kanalına müsahibəsində Cənubi Qafqazda 3+3 formatına da münasibət bildirərək deyib: "Mən əziz qardaşım sayın Cümhurbaşqanı Rəcəb Tayyib Ərdoğanla bu məsələni dəfələrlə müzakirə etdim və bizim mövqeyimiz üst-üstə düşür. Biz bu formatı dəstəkləyirik və ümid edirik ki, digər ölkələr də buna qoşulacaqlar. Mən bilərəm ki, Gürcüstan tərəfi buna hazır deyil. Çünki Gürcüstanla Rusiya arasında diplomatik münasibətlər yoxdur. Bu, Gürcüstanın mövqeyidir, biz bu mövqeyə hörmətlə yanaşmalıyıq. Amma buna baxmayaraq, regional işbirliyi, sabitliyin təmin olunması və gələcəkdə müharibə riskinin sıfıra endirilməsi üçün bölgə ölkələri arasındakı əlaqələr çox önəmlidir".

"Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun bərpası üçün kifayət qədər maliyyə vəsaiti toplanıb"

"Təbii ki, 30 il Vətən həsrəti ilə yaşamış insanlar tezliklə öz yurdlarına, öz torpağına qayıtmaq istəyirlər. Ancaq onu da çox yaxşı bilirlər ki, orada bütün evlər, bütün şəhərlər

dağıdılıb. Ağdam şəhəri yoxdur. Ağdam şəhərində 30 mindən çox insan yaşayırdı. Şəhərdə bir dənə salamat bina qalmamışdır. Yəni, bütün binaları işğal dövründə erməni vəhşiləri yerlə bir etmişlər. Həmçinin Füzuli şəhəri də, digər şəhərlər və bütün kəndlər də. İnsanlar yüz kilometrə yol qət edirlər və yol boyunca görürlər ki, sağ-sol, hər tərəf dağıdılıb, yeni, qayıtmağa yer yoxdur". Bu fikirləri Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev "CNN Türk" televiziya kanalına müsahibəsində deyib.

Azərbaycan Prezidenti vurğulayıb ki, qayıdış üçün bizə zaman lazımdır. Çünki 30 il ərzində ermənilər o yerləri dağıdıblar və bu gün oranı bərpa etmək əlbəttə ki, vaxt tələb edir. Bizim burada əsas rəqibimiz zamanıdır. Çünki Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun bərpası üçün kifayət qədər maliyyə vəsaiti toplanıb və səfərbər olunub. Amma bizim əsas rəqibimiz zamandır və hər kəs anlamalıdır ki, burada da zamana ehtiyac var. Lakin biz vətəndaşlarımızı ən qısa müddət ərzində qaytaracağıq. Birinci pilot layihə artıq gerçəkləşir, Zəngilan rayonunda 3 kəndi birləşdirən bir layihə bu ilin sonuna, ya da ki, gələn ilin əvvəlinə hazır olacaqdır. Bu yaxınlarda yenə də bir neçə kəndin planı mənə təqdim edildi, təsdiqləndi. Yaxın gələcəkdə o kəndlərin də layihələri icra ediləcək və tədricən biz insanları bölgələrə qaytaracağıq.

"Ermənistan tərəfindən son mərhələdə verilən xəritələrin dəqiqliyi cəmi yüzdə iyirmi beş faizdir"

Dövlət başçısı müsahibəsində torpaqlarımızda yüz minlərlə mina basdırıldığını deyib: "Müharibə başa çatandan sonra - 10 noyabr tarixindən bu günə qədər 150-dən çox mülki şəxs və hərbi minaya düşərək ya həlak olub, ya da ki, öz sağlamlığını itirib. Ona görə minatəmizləmə işi getməlidir və gedir", -deyən Azərbaycan Prezidenti vurğulayıb. Ermənistanın minaların xəritələrini vermədiyini qeyd edən dövlətimizin başçısı bildirib: "Son mərhələdə verilən xəritələrin dəqiqliyi cəmi yüzdə iyirmi beş faizdir. Yəni, burada da özlərini qeyri-səmimi aparırlar. Biz insanların həyatını risk altına ata bilmərik. Ona görə azad edilmiş torpaqlarda - Qarabağda və Şərqi Zəngəzurda indi həm minalardan təmizləmə işləri, eyni zamanda, infrastruktur işləri sürətlə gedir. Siz oraya gedəndə böyük infrastruktur layihələri - yollar, elektrik xətləri, su xətləri, hava limanları, dəmir yolları görəcəksiniz. Yəni, bunlar olmadan oraya həyat qayıda bilməz. Eyni zamanda, Ağdam şəhərinin baş planı da mayın 28-də, bizim Müstəqillik Günündə təsdiqləndi və orada artıq işlər başlayır".

Bir sözlə, bu gün Azərbaycan Ordusunun qələbəsinin və Qalib Lider Prezident İlham Əliyevin şərtlərinin diktə etdiyi siyasi fəaliyyətin nəticəsidir. Beləliklə, Prezident İlham Əliyevin "CNN Türk"ə müsahibəsi yerində, düşünülmüş və həqiqətlərə uyğun bir yanaşma idi. Bu, Ermənistanla dərs çıxarmaq, səhvini anlamaq üçün zaman vermək anlamına da gələ bilər. Əks təqdirdə, Azərbaycan imkan verməyəcək ki, kimlərsə onun ərazisində Ermənistan terrorçularına silah-sursat, ağır texnika və hərbi məqsədlər üçün digər ləvazimatlar daşısın. Ermənistanın havadarları, global və regional güclər öz məkrli planlarını bizim torpaqlarımızda həyata keçirməyə cəhd etsələr, Azərbaycan adekvat tədbirlər görəcək. Azərbaycan Ordusu hər zaman hazırlıqlı vəziyyətdədir. Beləliklə, Prezident İlham Əliyev müsahibə zamanı Azərbaycanın dövlət maraqlarını ən yüksək səviyyədə qorudu və hər kəsə öz ciddi mesajlarını göndərmiş oldu. Bir sözlə, Prezident İlham Əliyevin "CNN Türk"ə müsahibəsindəki fikirləri göstərir ki, Azərbaycan həssas məsələlərdə prinsipiallığını bundan sonra da qoruyacaq.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

Türkiyə mediası Azərbaycan Prezidentinin Kəlbəcər və Laçın rayonlarına səfərini geniş işıqlandırır

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın avqustun 16-da Kəlbəcər və Laçın rayonlarına səfəri Türkiyənin aparıcı kütləvi informasiya vasitələri tərəfindən geniş işıqlandırılır.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Anadolu agentliyi, "TRT Haber", "TRT Avaz", "Haber Global" telekanalları, "Sabah", "Yeni aqıt", "Hürriyyət", "Milliyyət" qəzetləri və digər media qurumları səfərin təfərrüatlarını türk dilində geniş şəkildə çatdırırlar.

Anadolu Agentliyi yaydığı videomaterialda dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin öz səsi ilə səfər və onun təfərrüatı barədə türk dilində ictimaiyyətə məlumat çatdırıb. Bölgenin füsunkar gözəlliyi, Prezident İlham Əliyevin Kəlbəcərdə dövlət bayrağını yüksəltməsi, dövlətimizin başçısının yerli sakinlər, eləcə də ançılarla görüşü və səmimi söhbəti orijinal kadrlar əsasında materialda əksini tapıb. Bu videomaterial digər media qurumları tərəfindən də sürətlə yayılıb.

"TRT haber" telekanalının saytında səfərlə bağlı fotosessiya təqdim olunub. "Haber global" telekanalı səfərlə bağlı geniş videomaterial yayıb.

"Sabah" qəzeti Prezident İlham Əliyevin səfər çərçivəsindəki çıxışları, fikir və mülahizələri əsasında analitik təhlil aparıb. Yazıda Azərbaycana qarşı həyata keçirilmiş işğalçılıq siyasəti və sərgilənən ədalətsizlik faktlarla oxuculara çatdırılıb.

Qeyd edək ki, Türkiyənin nüfuzlu kütləvi informasiya vasitələri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin avqustun 14-də "CNN türk" televiziya kanalına müsahibəsini də geniş işıqlandırır.

Bütün materiallarda Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qəhrəman Azərbaycan Ordusunun 44 günlük Vətən müharibəsində qazandığı rəşadət, işğal altındakı torpaqlarımızın düşməndən cəsarətlə alınması, zalım düşmənin törətdiyi vəhşiliklər, azad olunan bölgələrimizdə həyata keçirilən geniş quruculuq və bərpa işləri, böyük qayıdış qərarlı hazırlıq məsələləri əksini tapıb.

Azərbaycan Sərhəd Mühafizəsinin 102 illiyi münasibətilə təntənəli mərasim keçirilib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Vətən müharibəsində ölkəmizin tarixi Zəfərindən ilhamlanan sərhədçilər Azərbaycan Sərhəd Mühafizəsinin 102 illik şanlı tarixinin qələbəli səhifələrini ən yüksək əhval-ruhiyyə, Azərbaycan dövlətçiliyinə xidmətdən irəli gələn qürur hissi ilə qarşılayırlar.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) mətbuat mərkəzindən AZƏRTAC-a bildirlər ki, DSX-nin rəhbərliyi və şəxsi heyəti Fəxri xiyabanda ulu öndər Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla anıb, məzarı önünə əkil və gül dəstələri qoyub. Sonra görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın xatirəsi hörmətlə yad edilib.

Şəhidlər xiyabanında Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə həlak olmuş igid oğulların xatirəsi anılıb, "Əbədi meşəl" abidəsinin önünə əkil qoyulub.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin aparatında Azərbaycan Sərhəd Mühafizəsinin 102-ci ildönümü münasibətilə təntənəli mərasim keçirilib.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə

başlayan tədbirdə Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi general-polkovnik Elçin Quliyev çıxış edərək Azərbaycanın Sərhəd Mühafizəsinin 102-ci ildönümünü böyük təntənə ilə qeyd edən qalib ölkənin sərhədçilərini peşə bayramı münasibətilə təbrik edib.

Dövlətimizin müstəqilliyinin keşiyində hər zaman şərəflə dayanan Azərbaycan sərhədçilərinin 44 günlük haqq savaşında da Azərbaycan tarixinin ən böyük sərkərdəsi, Müzəffər Ali Baş Komandanımız tərəfindən qoyulmuş döyüş tapşırıqlarını uğurla yerinə yetirmələri, Vətən müharibəsinin ilk günündən Füzuli rayonu ərazisindəki təmas xəttindən Ermənistanla dövlət sərhədindəki böyük bir ərazini azad etmələri, 24 saat ərzində 105 kilometr məsafədə ildırımsürətli

hücumla düşməne sarsıdıcı zərbələr endirmələri, Qədim Xudaferin körpüsündə, Zəngilan rayonunun Ağbənd qəsəbəsində və Zəngilan şəhərində dövlət bayrağımızı sancmaları, Ermənistanla dövlət sərhədində strateji yüksəklikləri azad etmələri, Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan və Qubadlı rayonlarının, Hadrut qəsəbəsinin və Şuşa şəhərinin, Ermənistanla dövlət sərhədində strateji yüksəkliklərin azad olunmasında Azərbaycan sərhədçilərinin qəhrəmanlıq və igidlik nümunələri göstərdikləri xüsusi vurğulanıb.

Dünyanın aparıcı ordularının, hərbi-strateji araşdırma mərkəzlərinin tədqiqat mövzusunə çevrilmiş, müasir müharibə aparma təcrübəsində yenilik kimi tarixə düşmüş AN-2 təyyarələrinin modifikasiya olunmaqla pilotsuz uçuş vasitəsi kimi tətbiqi, müasir hərbi texnologiyalar, kəşfiyyat və zərbəen-

dirici pilotsuz uçuş aparatlarının sinxronlaşdırılmış istifadəsi nəticəsində müharibənin ilk günlərindən Qarabağ səmalarına hakim olmağımız qürurla vurğulanıb, "Açıq səma" adlı bu döyüş əməliyyatının xüsusilə vacib rol oynadığı qeyd edilib.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin "Hərop", "Quzğun" pilotsuz uçuş aparatlarının peşəkar tətbiqi nəticəsində

düşmənin strateji əhəmiyyətli hədəfləri, o cümlədən "Toçka-U", "Elbrus" (SKAD) operativ-taktiki raket kompleksləri, "S-300", "KRUQ", "OSA" "KUB", "TOR" zəniit-raket kompleksləri, radio elektromübarizə stansiyaları, tankları, zirehli döyüş maşınları və digər texnikası, komanda idarəetmə məntəqələrinin məhv edildiyi, ümumilikdə 290 düşmən hədəfi-

nin, çoxsaylı canlı qüvvəsinin zərərsizləşdirildiyi diqqətə çatdırılıb.

Vətən müharibəsində işğalçı düşmən qüvvələrinə qarşı fədakarlıqla döyüşən sərhədçilərin döyüş məharətini Müzəffər Ali Baş Komandanımızın xüsusi qiymətləndirdiyi, sərhədçilərin "Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı" adı ilə, orden və medallarla təltif olunduğu, Vətən yolunda qələbə sevincini bizə yaşadan şəhidlərimizin fədakarlığının qədirlənən xalqımızın yaddaşından silinməyəcəyi vurğulanıb, səngərdə və sərhəddə böyük əzmlə xidmət aparan sərhədçilərin dövlət sərhədində üçrəngli dövlət bayrağımız altında dövləti maraqları ən yüksək səviyyədə müdafiə edəcəkləri ifadə olunub.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin yaradıcısı dahi öndər Heydər Əliyevin və Vətən müharibəsində həlak olmuş qəhrəman oğulların əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Tədbirdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin avqustun 17-də imzaladığı sərəncamlar şəxsi heyətə elan edilib, zabıtlərə ali hərbi rütbələr təqdim olunub. Həmçinin Azərbaycan Res-

publikasının ərazilərinin işğaldan azad olunması və ərazi bütövlüyünün bərpası zamanı döyüş əməliyyatlarına yüksək peşəkarlıqla rəhbərlik etmiş, döyüşlər zamanı şəxsi igidlik və şücaət göstərdiklərinə görə təltif olunmuş hərbi qulluqçulara orden və medallar təqdim olunub.

Tədbir çərçivəsində Dövlət Sərhəd Xidməti reisinin Silahlı Qüvvələrin ehtiyatına buraxılmış sabiq müavinləri general-leytenant Azad Ələkbərov və general-leytenant İsmayıl Əkbərov Dövlət Sərhəd Xidmətinin döyüş bayrağı ilə vidalaşıblar.

Aslan Aslanovun 70 yaşı tamam olub

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Azərtac-ın İdarə Heyətinin sədri Aslan Aslanovu 1-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Azərtac-ın İdarə Heyətinin sədri Aslan Aslanovu 1-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edib. S?A-nın verdiyi məlumata görə, dövlət başçısının bununla bağlı imzaladığı Sərəncamda deyilir: "Azərbaycan Respublikasında mətbuat sahəsində uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə görə Aslan Əhməd oğlu Aslanov 1-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edilib". Azərbaycan mətbuatında böyük xidmətləri olan Əməkdar mədəniyyət işçisi, tanınmış jurnalist, Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin - "AZƏRTAC"-ın İdarə Heyətinin sədri Aslan İsmayılovun 70 yaşı tamam olub. Ömrünün 40 ildən çoxunu Azərbaycan mətbuatına həsr edən Aslan Aslanov 1951-ci ildə Cəbrayıl rayonunda anadan olub. 1975-ci ildə Azərbaycan Dövlət Universitetinin jurnalistika fakültəsini bitirdikdən sonra əvvəl "Kommunist" qəzetində, 1992-ci ildən isə AzərTAc-da çalışıb. Burada müxbir kimi işə başlayan A.Aslanov sonra baş redaktorun müavini və baş redaktor vəzifələrinə yüksəlib. 1997-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin Sərəncamı ilə AzərTAc-ın baş direktorunun birinci müavini, 2002-ci ilin oktyabrında isə Ümummilli liderin Fərmanı ilə AzərTAc-ın baş direktoru təyin

olunub.

1993-cü ildən 2002-ci ilədək Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin xarici ölkələrə səfərlərinin tam əksəriyyətində AzərTAc-ın xüsusi müxbiri kimi iştirak edən Aslan Aslanov ulu öndərin iştirak etdiyi tədbirdən hazırladığı ilk informasiyanı belə xatırlayır:

"1993-cü il iyunun 10-da bizi AZƏRTAC-ın rəhbərinin yanında iclasa dəvət etdilər. O vaxt mən işə təzəcə qəbul edilmiş müxbir idim. Qızgın müzakirə gedirdi: məlum olmuşdu ki, o vaxt Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Sovetinin sədri olan Heydər Əliyev Bakıya gəlib və sabah Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyətində görüş keçirəcək. Qərara alındı ki, həmin görüşə fotomüxbir Oqtay Məmmədov və mən gedəcəyik.

İyunun 11-də Heydər Əliyev məşhur işmailiyyə binasının qarşısında maşından çıxdı. Həmin günlərdə yəqin ki, Azərbaycanın taleyi həll olunurdu. Heydər Əliyev ABŞ-ın və Böyük Britaniyanın ölkəmizdəki səfirləri ilə, sonra Akademiyanın Rəyasət Heyətinin üzvləri ilə görüşlər keçirdi. Bu görüşlər xeyli davam etdi. Sonra ümummilli lider Türkiyənin Azərbaycanıdakı səfiri Altan Karamanoğlu ilə görüşmək üçün Türkiyə səfirliyinə yollandı. Heydər Əliyev səfirliyə gələndən sonra foyədə biz jurnalistlərlə qısa söhbət etdi. O, gözəl-nilmədən məndən soruşdu: "Sən hansı təşkilatdansa? Görürəm səhərdən bizimləsən". AZƏRTAC-ın əməkdaşı olduğumu biləndə dedi: "Baxa bilərəmmi nə yazmısan?". Mən həyəcanlı halda öz bloknotumu ona verdim. Birinci informasiyanın sərlövhəsi belə idi: "Görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyev Amerika və Böyük Britaniya səfirləri ilə görüşüb". Heydər Əliyev bu başlığı oxuyub təbəssümlə soruşdu: "Elə bilirsən sən rəhbərlərin bu xəbəri buraxacaqlar?". Bu anda səfir foyeyə çıxdı və Heydər Əliyevi öz kabinetinə dəvət etdi.

O gündən 2003-cü ilədək Heydər Əliyevin respublikada keçirdiyi görüş, qəbul və iclasların əksəriyyətini işıqlandırmağı, həmçinin xarici səfərləri zamanı agentliyin müxbiri kimi onu müşayiət etməyi mənə tapşırdılar. Xoşbəxtəm ki, Heydər Əliyevin dünyanın görkəmli dövlət xadimləri ilə bəzən iki-üç saat davam edən görüşlərinin demək olar ki, hamısında iştirak etmişəm. Bunu unutmamaq olmaz. Həmin on il ərzində mən demək olar ki, çox böyük nüfuzlu bir universitet - Heydər Əliyev universitetini bitirdim".

Aslan Aslanov 2018-ci il martın 15-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri vəzifəsinə təyin edilib. Karyerası ərzində bir çox beynəlxalq tədbirlərə, şura və təşkilatlara rəhbərlik edib.

Qeyd edək ki, Aslan Aslanov Azərbaycan jurnalistikasının inkişafına verdiyi töhfələrə görə Əməkdar mədəniyyət işçisi fəxri adına layiq görülüb, "Tərəqqi" medalı, "Vətənə xidmətə görə" ordeni, "Şöhrət" ordeni, "TÜRK-SOY-un 20 illiyi" yubiley medalı, Həsən bəy Zərdabi, "Qızıl qələm", "Ali Media", "MDB-nin yubiley gümüş medalı", "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi" yubiley medalı, Rusiya Prezidentinin Fərmanı ilə "Dostluq" ordeni, Xarici İşlər Nazirliyinin, Ədliyyə Nazirliyinin, Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin, Dövlət Sərhəd Xidmətinin və Bakı Dövlət Universitetinin 100 illik yubiley medalları ilə təltif edilib.

Avqustun 18-də Yeni Azərbaycan Partiyasının Biləsuvar rayon təşkilatının videoformatda X hesabat konfransı keçirilib. SİA-nın verdiyi məlumata görə, əvvəlcə müasir, müstəqil Azərbaycan dövlətinin

YAP Biləsuvar rayon təşkilatının X hesabat konfransı keçirilib

qurucusu, Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradıcısı, ümummilli lider Heydər Əliyevin və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda şəhidlik zirvəsinə ucalan Vətən oğullarının əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

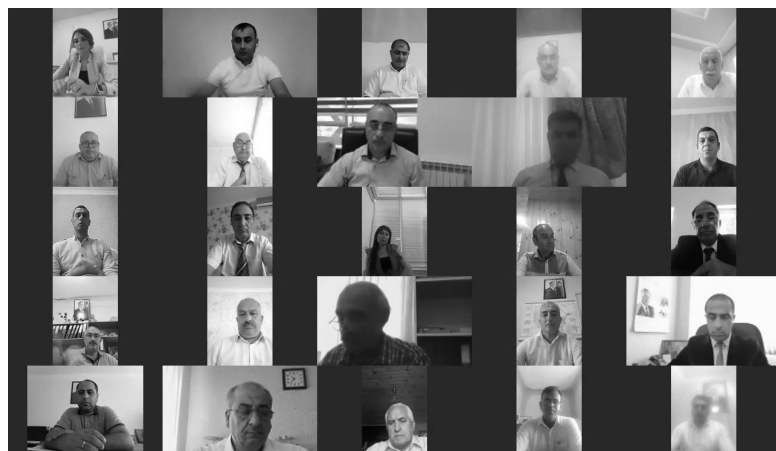
Gündəlik təsdiqləndikdən sonra Yeni Azərbaycan Partiyası Biləsuvar rayon təşkilatının sədr əvəzi Aqşin Bağirov hesabat məruzəsi ilə çıxış edib. O, bildirib ki, Yeni Azərbaycan Partiyasının 2021-ci il martın 5-də keçirilən VII Qurultayı partiyamızın həyatında əlamətdar hadisəyə çevrildi. Ölkə Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin proqram xarakterli nitqi qarşıya mühüm vəzifələr qoyub. Bu və-

zifələrin icrasında hər bir rayon təşkilatı üzərinə düşən missiyanı

yüksək səviyyədə yerinə yetirməlidir.

A.Bağirov qeyd edib ki, Yeni Azərbaycan Partiyası Biləsuvar rayon təşkilatı 71 ərazi ilk partiya təşkilatında 5573 üzvü birləşdirir. Onlardan 1702 nəfəri qadınlar, 1731 nəfəri isə gənclərdir. 2021-ci ilin 7 ayı ərzində partiya sıralarına 118 nəfər üzv qəbul edilib ki, onların 67 nəfərini gənclər təşkil edir. Sonra Yeni Azərbaycan Partiyası Biləsuvar rayon təşkilatının Nəzarət Təftiş Qrupunun sədri

Kazım Mənsimovun hesabat məruzəsi dinlənilib.

Müzakirələr zamanı çıxış edən Biləsuvar Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Faiq Qurbetov,

Milli Məclisin deputatı Bəhruz Məhərrəmov, partiyanın Biləsuvar rayon təşkilatı İdarə Heyətinin üzvü, 25 sayılı şəhər ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Xanımğül Abiyeva, rayon təşkilatının Gənclər Birliyinin sədr əvəzi Sahil Hüseynzadə, 19 sayılı şəhər ərazi ilk partiya təşkilatının sədri, Biləsuvar

şəhər 4 sayılı tam orta məktəbin direktoru Elşən Ağazadə hesabat dövründə görülən işlərdən bəhs ediblər.

Konfransda çıxış edən YAP Mərkəzi Aparatının Təşkilat şöbəsinin müdiri Əhliman Tağıyev ulu öndər Heydər Əliyevin "YAP dünən, bu günün və gələcəyin par-

tiyasıdır" fikrini önə çəkərək bildirib ki, bu tezis bütün dövrlərdə partiyanın fəaliyyətinə işıq salır, yeni-yeni hədəflərin müəyyənləşdirilməsinə və yüksək səviyyədə

həyata keçirilməsinə yardımçı olur. YAP aparıcı siyasi qüvvə kimi yarandığı gündən bütün qüvvə və bacarığını dövlətə, xalqa xidmətə yönəldərək, Azərbaycanın qazandığı davamlı uğurlara öz layiqli töhfəsini verib. Ümummilli lider Heydər Əliyevin gələcəyə hesablanmış siyasətinin Prezident İlham Əliyev tərəfindən son 18 ildə uğurla davam etdirilməsi nəticəsində istər ölkəmizin, istərsə də Yeni Azərbaycan Partiyasının həyatında yeni mərhələ başlayıb.

Yeni Azərbaycan Partiyasının VII qurultayında qəbul olunan qərarlardan, qarşıya qoyulan vəzifələrdən geniş bəhs edən Ə.Tağı-

yev YAP Biləsuvar rayon təşkilatına gələcək fəaliyyətində uğurlar arzulayıb. Konfransda YAP Biləsuvar rayon təşkilatının hesabat dövrü ərzindəki fəaliyyəti qənaətbəxş qiymətləndirilib.

Vüqar Rəhimzadə: Tarixi Zəfərimiz erməni mifologiyasını tamamilə məhv etdi

Azərbaycan xalqı 30 ilə yaxın işğal olunmuş torpaqlarımızın həsrəti ilə yaşadı. Dövlətimiz bu illər ərzində hazırda tarixə qovuşan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin əsl mahiyyətini dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdıraraq məsələnin beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri çərçivəsində, sülh və danışıqlar yolu ilə həllinə səy göstərsə də, işğalçı Ermənistanın qeyri-konstruktiv mövqeyi, dünyanın aparıcı dövlətlərinin, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların ikili standartlara əsaslanan siyasəti hər hansı bir müsbət nəticənin əldə olunmasına imkan vermədi. Ermənistanın növbəti hərbi təxribatları ilə başlayan və 44 gün davam edən İkinci Qarabağ müharibəsi isə problemi kökündən həll edərək 30 ilin ədalətsizliyinə son qoydu, Azərbaycan Ordusunun uğurlu hərbi əməliyyatları nəticəsində torpaqlarımız işğaldan azad edildi. Şübhə yoxdur ki, İkinci Qarabağ müharibəsi böyük Zəfərimiz kimi tarixdə əbədi qalacaq. Azərbaycanın şanlı Qələbəsi, Ermənistanın biabırçı kapitulyasiyası nəticəsində Kəlbəcər, Laçın və Ağdam rayonlarının hərbi əməliyyatlar aparılmadan işğalçılardan azad edilməsi isə müharibələr tarixində çox az təsadüf olunan unikal hadisələrdən biri kimi dünya tarixində yer alacaq". Bu fikirləri "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru, siyasi elmlər doktoru Vüqar Rəhimzadə S?A-ya açıqlamasında bildirib.

V.Rəhimzadə diqqətə çatdırıb ki, dövlət başçısı İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın avqustun 16-da Kəlbəcər və Laçın rayonlarına səfərləri çərçivəsində Kəlbəcər şəhərində Dövlət bayrağının ucaldılması mərasimində Müzəffər Ali Baş Komandan bir daha döyüş bacarığı, hazırlığı, mübarizliyi ilə dünyanın hərbi tarixinə yeni sə-

hifə yazan Azərbaycan Ordusunun rəşadətindən geniş bəhs edərək bildirmişdir ki, addımlarımızı elə atırdıq ki, bütün torpaqlar azad edilsin: "Çünki Ermənistanın məqsədi zəbt edilmiş bütün torpaqları əbədi işğal altında saxlamaq idi. Hesab edirdilər ki, bu siyasət onlara xeyir gətirəcək. Azərbaycan öz torpaqlarını müharibə yolu ilə azad etməyəcək. Ancaq bilmirdilər bütün Azərbaycan xalqı bir amalla yaşayır ki, işğala son qoyulsun, düşmən torpaqlarımızdan qovulsun və biz öz dedə-babə torpaqlarımıza qayıdaq və qayıtdıq. Ermənistan ordusunu məhv edərək qayıtdıq, Ermənistan faşizminin başını əzərək qayıtdıq, erməni cəlladlarını cəzalandıraraq qayıtdıq, şəhidlərimizin qanını alaraq qayıtdıq. Qayıtmışdıq, bu gün burada durmuşuq və əbədi duracağıq!"

Baş redaktor bildirib ki, dövlət başçısının "Qayıtmışdıq, bu gün burada durmuşuq və əbədi duracağıq!" bəyanatı Ermənistanla, ona havadarlıq edən dövlətlərə, işğalçı ölkədə baş qaldıran revanşist qüvvələrə ciddi mesajdır: "Azərbaycan Prezidentinin nitqi qalib ordunun Ali Baş Komandanının çıxışı olmaqla yanaşı, həm də hazırkı hərbi-siyasi vəziyyətin qiymətləndirilməsi, Ermənistanla və onun havadarlarına hədəfli mesajların ünvanlandırılması, əldə olunmuş uğurlu nəticələri və böyük perspektivləri özündə ehtiva etməsi ilə diqqət mərkəzindədir. Kəlbəcər, Laçın və Ağdam rayonlarının genişmiqyaslı döyüşlər, çoxsaylı itki olmadan azad edilməsi ölkə Prezidentinin diplomatik məharətinin, Azərbaycan Ordusunun gücünün, uğurlu hərbi əməliyyatlarının nəticəsidir.

V.Rəhimzadə qeyd edib ki, Kəlbəcər hərbi əməliyyatları bitdikdən sonra boşaldılsa da, burada müharibənin taleyini həll edən döyüşlər

olub. Belə ki, müharibənin ilk günlərində Murov dağı və ətraf yerlərdəki strateji yüksəkliklərin azad olunması düşmənin hərəkətlərini məhdudlaşdırıb və onların Basarkeçər-Kəlbəcər yolundan istifadə etməsinə imkan verməyib: "Azərbaycan Ordusunun həyata keçirdiyi uğurlu əməliyyatlar müharibənin taleyinin həll olunmasında böyük əhəmiyyət kəsb edib. Bir sözlə, İkinci Qarabağ müharibəsi tarixi Zəfərimizdir. Dövlət başçısı "Azərbaycanın çoxəsrlik tarixində buna bənzər qələbə olmayıb" fikirlərini tarixə ekskurs edərək söyləmiş, Zəfərimizi son əsrlər torpaqlarını itirə-itirə gələn Azərbaycanın tarixində, İslam aləmində dönüş nöqtəsi olması kontekstində diqqətə çatdırmışdır. Müharibə ilə bağlı artıq kifayət qədər məlumatlar var. Dərslərlərimizdə, elmi əsərlərdə, məqalələrdə, kitablarda Vətən müharibəsi və ondan əvvəlki dövrlə bağlı çox müfəssəl və geniş məlumatlar verilməlidir ki, gələcək nəsillər erməni vəhşiliyini unutmasınlar".

"Vətən müharibəsi xalqımızın qəhrəmanlıq salnaməsinə yeni səhifələr yazdı" söyləyən baş redaktor bildirib ki, 44 gün davam edən əks-əməliyyatlar nəticəsində Füzulinin, Ağdamın, Cəbrayılın, Kəlbəcərin, Laçının, Qubadlinin, Zəngilanın, Şuşanın, Hadrutun 300-ə yaxın kəndin, strateji yüksəkliklərin işğaldan azad olunması ilə bölgədə yeni geopolitik mənzərə yaranan rəşadətli Azərbaycan Ordusunun uğurları Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin 17 illik gərgin siyasi-diplomatik səylərinin, dövlətçilik təcrübəsinin, xalqına və torpağına bağlılığının, əsgər və zabitlərimizin ruh yüksəkliyinin, xalq-ordu birliyinin məntiqi nəticəsidir. Döyüş əməliyyatlarında ordumuzun ən müasir hərbi texnika və avadanlıqlarla təchiz olunması Qələbənin

başlıca amilləri olmaqla Dağlıq Qarabağla bağlı beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən qəbul edilsə də, icra mexanizmi "unudulan" qətnamələrin yerinə yetirilməsini reallaşdırdı. Prezident İlham Əliyev məlum nitqində bu məqamlara xüsusi diqqət yönəltdi.

V.Rəhimzadə bildirib ki, ordumuzun hərbi əməliyyatlar nəticəsində qazandığı uğurlar faşist xislətli Ermənistanın son iki əsrdə azərbaycanlılara qarşı apardığı soyqırımlara, siyasi, hərbi, ekoloji terrorlara cavabdır: "Bu müharibə, eyni zamanda, erməni mifologiyasının tamamilə məhv olması deməkdir. Çünki otuz il ərzində ermənilər bir neçə mif uydurmuşdular ki, onların ordusu "yenilməz ordu"dur və onların ordusu bu torpaqları əbədi işğal altında saxlaya bilər. Azərbaycan xalqı öz torpaqlarını müharibə yolu ilə azad edə bilməz. Azərbaycan Ordusu tarixi Qələbə ilə bu mifləri darmadağın etdi. "Yenilməz erməni ordusu" yalnız ermənilərin xəyallarında reallaşa bilər. 44 günlük Vətən müharibəsində erməni ordusunun silah-sursatlarının mütləq əksəriyyəti məhv edildi, ya da ki, qənimət kimi götürüldü. Həmin hərbi texnika, silah-sursat tarixi Qələbəmizin dünyaya təqdimatı olan Zəfər paradında nümayiş etdirilməklə yanaşı, dövlət başçısı, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə açıq səma altında yaradılan Hərbi Qənimətlər Parkında da ziyarətçilərə nümayiş etdirilir".

Baş redaktor onu da vurğulayıb ki, işğaldan azad edilən Azərbaycan torpaqlarında ermənilərin törətdikləri barbarlıqları, vəhşilikləri, mülki əhaliyə qarşı qəddarlığı gö-rən dünya ictimaiyyəti də təsdiqləyir ki, başqalarına nifrət hissi Ermənistanla olduğu kimi heç bir dövlət-

də, millətdə yoxdur. Dövlət başçısı İlham Əliyevin qətiyyəti sayəsində müzəffər Azərbaycan xalqı, qalib Milli Ordumuz düşməne heç vaxt unutmayacağı zərbə vurdu. Qarabağ bizimdir. Qarabağ Vətəni uğrunda döyüşən, şəhid olan hər bir azərbaycanlıdır.

Vüqar Rəhimzadə diqqəti ölkə Prezidentinin nitqində yer alan bu məqama da yönəldərək bildirib ki, Şuşa və Laçının işğal altına düşməsi AXC-Müsavat cütliüyünün xəyanəti, satqınlığıdır: "Kəlbəcər rayonu işğal altına düşəndə artıq AXC-Müsavat cütliüyü öz çirkin məqsədlərinə çatmışdı. Kəlbəcər 1993-cü ilin aprelində işğal olundu. Onların xəyanətkar, satqın, antimillə hakimiyyəti Kəlbəcərin işğalını şərtləndirdi. AXC-Müsavat cütliüyünün bir illik hakimiyyəti dövründə yaşananlar yaddaşlardadır. Ölkədə xaos, anarxiya, özbaşınalıqlar, vətəndaş qarşıdurması pik həddə çatmışdı. Silahlı Qüvvələrin torpaqların deyil, ayrı-ayrı dairələrin maraqlarının müdafiəsinə xidmət etməsi ərazilərimizin işğalını sürətləndirirdi. Ölkə Prezidentinin qeyd etdiyi kimi, torpaqlar işğal altına düşürdü, onlar isə öz laxlamış hakimiyyətlərini qorumaq üçün Gəncəni bombalayır-dılar".

Baş redaktor daha sonra qeyd edib ki, müstəqilliyimizin ilk illəri çağdaş tariximizə faciələrlə dolu dövr, qara səhifə kimi yazılsa da, 1993-cü ildən, ulu öndər Heydər Əliyevin xalqın təkidlə tələbi ilə hakimiyyətə qayıdışından sonra başlanan dövr Azərbaycana tarixi Zəfəri yaşatdı. Bu gün bu Qələbəmiz yeni reallıqlar yaratmaqla ölkəmizin qarşısına geniş imkanlar açır.

Avqustun 18-də Yeni Azərbaycan Partiyası Yardımlı rayon təşkilatının videoformatda X hesabat konfransı keçirilib. SİA-nın verdiyi məlumata görə, öncə Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradıcısı, ulu öndər Heydər Əliyevin və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olan Vətən oğullarının əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Konfransın gündəliyi təsdiq edildikdən sonra YAP Yardımlı rayon təşkilatının sədri Məhərriz Mirzəyev hesabat məruzəsi ilə çıxış edib. Bildirib ki, bu gün ulu öndər Heydər Əli-

yev ideyalarının və onun siyasi kursunun qətiyyətli davamçısı, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin çoxşaxəli, səmərəli fəaliyyəti YAP-ın aparıcı mövqeyini daha da möhkəmləndirir. 44 günlük Vətən müharibəsində əldə olunan parlaq Qələbəmizin yaratdığı reallıqlardan bəhs edən M.Mirzəyev deyib ki, yeni çağırışların həyata keçirilməsində Yeni Azər-

baycan Partiyası daim ön sıralarda olub.

YAP Yardımlı rayon təşkilatının X hesabat konfransı keçirilib

M.Mirzəyev qeyd edib ki, hesabat dövründə partiyanın sıraları da-

ha da genişlənərək, üzvlərinin sayı 3690 nəfər olub. Onlardan 872 nəfəri gənclər, 565 nəfəri isə qadınlardır. Sonra YAP Yardımlı rayon təşkilatının Nəzarət Təftiş Qrupunun sədri Telman Abbasovun hesabatı dinlənilib.

Müzakirələr zamanı Yardımlı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Ayaz Əsgərov, Milli Məclisin depu-

tatı Musa Qasımlı, YAP Yardımlı rayon təşkilatının İdarə Heyətinin üz-vü, rayon Ağsaqqallar Şurasının sədri Məzlum Mənsimov, rayon təşkilatının sədr müavini Anar Alışov, rayon təşkilatının İdarə Heyətinin üz-vü, Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısının müavini Əfsanə Məmmədova çıxış edərək təşkilatın hesabat dövrü ərzində gördüyü işlərdən bəhs ediblər.

Konfransda çıxış edən YAP Mərkəzi Aparatının Təşkilat şöbəsinin müdiri Əhliman Tağıyev bildirib ki, zamanın tələbi, xalqın istəyi ilə yaranan və qısa müddətdə ümumxalq partiyasına çevrilən YAP-ın bütün uğurlarının arxasında xalqın inamı və bu inamdan irəli gələn dəstəyi dayanır. Ulu Öndər Heydər Əliyevin yaradıcısı olduğu, son 18 ildə cənab İlham Əliyevin rəhbərlik etdiyi Yeni Azərbaycan Partiyasının uğurlu gələcəyinə böyük inam və etimad var-

dır. VII Qurultayda partiyanın strukturunda yeni seçilmələrin edilməsi, YAP-ın yeni Nizamnaməsinin qəbulu təşkilatı nöqtəyi-nəzərdən xüsusi önəm daşımaqla bərabər, partiyanın fəaliyyətinin stimullaşdırılmasına və səmərəlilik səviyyəsinin artırılmasına əhəmiyyətli töhfələr verəcək.

Ə.Tağıyev ölkəmizin uğurlarında Yeni Azərbaycan Partiyasının böyük rolu olduğunu önə çəkərək, YAP Yardımlı rayon təşkilatının gələcək fəaliyyətinə uğurlar arzulayıb. Konfransda YAP Yardımlı rayon təşkilatının hesabat dövrü ərzindəki fəaliyyəti qənaətbəxş qiymətləndirilib.

Yolumuz işğaldan azad edilmiş Kəlbəcərədir!

Prezident İlham Əliyev: "Zaman dəyişir, erməni faşizmi dəyişmir və dəyişməyəcək"

Azərbaycan 44 günlük Vətən müharibəsində 30 ilə yaxın işğal altında olan ərazilərini erməni təcavüzkarlarından azad edərək, işğala son qoydu. 30 ilə yaxın bir zamanda işğalda olan torpaqlarımız azad nəfəs aldı. Noyabrın 10-da Azərbaycan Prezidenti, Rusiya Prezidenti və Ermənistan baş nazirinin birgə bəyanatı imzalandı. Dəmir yumruğun gücünə imzalanan bəyanata əsasən, 10 noyabr 2020-ci il tarixində Moskva vaxtı ilə saat 00.00-dan etibarən Dağlıq Qarabağ münaqişəsi zonasında atəşin və bütün hərbi əməliyyatların tam dayandırılması elan olundu.

Üçtərəfli bəyanata əsasən, 15 noyabr tarixində Kəlbəcərin təhvil verilməsi qərarlaşdırılsa da, Ermənistan tərəfinin Rusiya vasitəsilə Azərbaycandan xahişi ilə bu müddət 25 noyabr tarixinə qədər uzadıldı və Kəlbəcər işğaldan azad olundu. Avqustun 16-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Birinci Xanım Mehriban Əliyeva Kəlbəcər və Laçın rayonlarında olarkən dövlət başçısı çıxışında bildirdiyi kimi, "Rusiya rəhbərliyi bizə müraciət etmişdir ki, onlara əlavə on gün vaxt verin, onlar buradan öz şələ-şülələrini yığıdıra bilmirlər. Onlara vaxt verin ki, çıxsınlar. Biz yenə də humanistlik göstərdik. Yenə də vaxt verdik noyabrın 25-nə qədər. Amma onlar bu müddət ərzində nə etdilər?! Onlara məxsus olmayan, qanunsuz məskunlaşdıqları evləri yandırdılar, dağıtdılar. İndi yol boyunca o evlər görünür. Ağacları kəsdilər, ağacları yandırdılar. Bax, erməni vəhşiliyi budur. Zaman dəyişir, erməni faşizmi dəyişmir və dəyişməyəcək. Heç kim bunu unutmamalıdır".

1993-cü ildə erməni silahlı dəstələri tərəfindən işğal edilmiş Kəlbəcər 27 illik işğal altında qalsa da, yenidən öz sakinlərini qoynuna alır. Dövlət başçısının vurğuladığı kimi, "Yolumuz Kəlbəcərdir, işğaldan azad edilmiş Kəlbəcəre". Bəli, o Kəlbəcəre ki, 1993-cü aprel 2-də erməni quldurları tərəfindən işğal olunmuşdur. İşğal nəticəsində Kəlbəcərdə 511 nəfər şəhid olmuş, 231 nəfər itkin düşmüş, 100-lərlə adam şikəst olmuşdur. 130 yaşayış məntəqəsi, 500-dən artıq sənaye, tikinti, məişət, ticarət obyekti, 172 mədəniyyət obyekti, 96 ümumtəhsil məktəbi, 76 səhiyyə obyekti, 1 muzey darmadağın edildi. 100 min baş qaramal, 500 min baş qoyun-quzu, 100-lərlə maşın, texnika, avadanlıq talan olunmuşdur.

"İNDİ "İSTISU"YA ÖZ ƏVVƏLKİ ŞÖHRƏTİNİ QAYTARMAQ QARŞIDA DURAN VƏZİFƏLƏRDƏN BİRİDİR"

Kəlbəcəre dünya şöhrəti qazandırmış Yuxarı İstisu, Aşağı İstisu, Keşdək, Qarasu, Tutxun, Mozçay, Qoturlusu kimi çox böyük müalicə-balneoloji təsirə malik mineral su yataqları da 27 il işğalda qalmışdı. Kəlbəcərin məşhur olan "İstisu" sanatoriyası da işğal altında idi. İstisu kəndinin məşhur mineral suyu olan "İstisu" bulağı ətrafında 1928-ci ildə eyni adlı sanatoriyası salınıb. Kəlbəcər rayonu İstisu mineral ehtiyatı və "İstisu" sanatoriyası ilə bütün dünyada tanınıb. Mənbələrə görə, istisu mineral bulaqları 1138-ci ildə güclü zəlzələ nəticəsində meydana çıxıb. Öz kimyəvi tərkibinə və bir çox digər xüsusiyyətlərinə görə İstisuyun dünyada analoqu yoxdur. Burada suyun tempera-

turu müsbət

58,8 dərəcədir. Suyun temperaturu səthdə müsbət 74, dərinlikdə isə 90 dərəcəyə çatır. Belə bir məkanın əvvəlki şöhrəti özünə qaytarılacaq. "İndi "İstisu"ya öz əvvəlki şöhrətini qaytarmaq qarşıda duran vəzifələrdən biridir, - deyir Prezident bildirir.

"VAXT DƏYİŞİR, AMMA ERMƏNİ FAŞİZMİNİN EYBƏCƏR SİFƏTİ DƏYİŞMİR"

Ermənilər Azərbaycan işğal altında olan bütün əraziləri kimi, Kəlbəcəri də dağıtmış, onun tarixi abidələrini darmadağın etmişdir. Kəlbəcər rayonu böyük tarixi keçmiş, zəngin mədəniyyəti, qədim tarixi abidələri ilə seçilir. Dağıdılmış mədəni abidələr Alban məbədi, Alban kilsəsi, Lök qalası, Uluxan qalası, Alban kilsəsi, Qalaboyu qalası, Cəmərd qalası, Kəlbəcər şəhərində məscid, Başlıbel kəndində məscid, Otaqlı kəndində məscid, Kəlbəcər Tarix-diyarşünaslıq muzeyi, Aşıq Şəmsir adına mədəniyyət evi, Söyüdlü yaylağında Seyid Əsədullanın ziyarətgahı və digər abidələr 27 illik işğaldan azad oldu. Erməni vandalları buranı işğal etdikdən sonra tarixi abidələrin əksəriyyətini məhv etdilər. Dövlət başçısının vurğuladığı kimi, "Şəhər ermənilər tərəfindən tamamilə dağıdılmışdır. Vəhşi ermənilər başqa şəhər və kəndlərimiz kimi, Kəlbəcəri də dağıdıblar. Bütün binaları dağıdıblar. Bəzi binalarda ermənilər qanunsuz yaşayırdılar. Buradan çıxanda o binaları da yandırır, sökdülər. Vaxt dəyişir, amma erməni faşizminin eybəcər sifəti dəyişmir. 1990-cı illərin əvvəllərində bu torpaqları işğal edərkən bizim şəhər və kəndlərimizi dağıtmışdılar. 2020-ci ildə biz bunları buradan qovanda da gedə-getdə ağacları kəsib, yandırır, binaları dağıdıblar".

"ƏGƏR İSTƏMİRLƏRSƏ Kİ, BİZ ONLARI DÜNYA MİQYASINDA BİABIR EDƏK, GƏLSİNLƏR, VURULMUŞ ZİYANİ BİZƏ ÖDƏSİNLƏR, TƏZMİNAT ÖDƏSİNLƏR"

Kəlbəcər rayonu faydalı qazıntılarla, o cümlədən qızıl, xrom yataqları ilə zəngin olan diyardır. Sənaye əhəmiyyəti olan civə ehtiyatları Kəlbəcər rayonundakı Şorbulaq və Ağyataqda yerləşir. Söyüdlü - Zod qızıl mədəni tarixə uzun əsrlərdir məlumdur. Kəlbəcər rayonu ərazisində sənaye əhəmiyyətli ehtiyatları 112,5 ton olan və istismar olunan Söyüdlü (Zod) və ehtiyatları 13 tondan çox olan Ağduzdağ və Tutxun qızıl yataqları 27 ildir ki, Ermənistan respublikası tərəfindən talan edilirdi. İşğal edilmiş ərazilərdə 155 adda müxtəlif növ faydalı qazıntı yataqları mövcud olub. Ermənilər

bu ehtiyatlardan daha çox qızılı talan ediblər. Zod mədəninin qanunsuz istismarı nəticəsində Ermənistan büdcəsi təkcə 2019-cu ildə 52 milyon ABŞ dolları qazanıb. Bir faktı da diqqətə çəkmək ki, 1997-ci ildə Ermənistan Sənaye və Ticarət Nazirliyi Söyüdlü (Zod) yatağının istismarı üçün Kandanın "First Dynasty Mines" (FDM) şirkəti ilə müqavilə imzalayıb. Yalnız 2003-2004-cü illərdə burada 4,5 ton təmiz qızıl istehsal edilib. Cənab Prezident "Ermənilər işğal dövründə, eyni zamanda, bizim təbii sərvətlərimizi də qanunsuz olaraq talan edirdilər" deyərək, bu işlərdə bəzi xarici şirkətlərin onlara yardım etdiyini də bildirdi: "Bu şirkətlərin indi iki yolu var: ya bizə təzminat ödəyəcəklər, ya da ki, beynəlxalq məhkəməyə gedəcəklər. Artıq məhkəmə prosedurları başlamışdır. Buna biz start verdik, tanınmış beynəlxalq hüquq şirkətlərinə dəvət etdik və indi məhkəmə işləri hazırlanır. Kəlbəcərdə Söyüdlüdə, Zəngilanda Vəjnəlidə, başqa yerlərdə bizim qızıl yataqlarımız xarici şirkətlər tərəfindən istismar edilirdi. O şirkətlər bilmirdilər ki, bu, Azərbaycan torpağıdır? Bilirdilər! Amma buna məhəl qoymurdular. İndi cavab verəcəklər. Biz demişik, əgər istəmərlərsə ki, biz onları dünya miqyasında biabır edək, gəlsinlər, vurulmuş ziyanı bizə ödəsinlər, təzminat ödəsinlər və ondan sonra rahat yaşaya bilərlər".

"AZƏRBAYCAN-ERMƏNİSTAN SƏRHƏDİNDƏ BİZ SÖZ SAHİBİYİK"

Bu gün işğaldan azad olunan əraziləri-miz kimi, Laçında və Kəlbəcərdə də quruculuq-abadlıq işlərinə start verilib. Artıq işğaldan azad edilən rayonlarda irimiqyaslı layihələr həyata keçirilir. "Bu işlərin bir hissəsi bu gün qeyd olundu" - deyən dövlət başçısı yarımtansianın fəaliyyətə başladığını, Laçın rayonunda beynəlxalq hava limanının, eləcə də iki tunelin təməlinin qoyulduğunu və digər infrastruktur layihələrin artıq icra edildiyini bildirib: "Eyni zamanda, biz pilot layihələr kimi Kəlbəcər və Laçın rayonlarının arıcılıqla və heyvandarlıqla məşğul olan sakinlərini buraya göndərdik, ezam etdik, şərait yaratdıq ki, onlar işə başlasınlar və artıq bu işlərə də start verildi".

Dövlət başçısı yol infrastrukturuna da diqqəti çəkib və artıq daxili əhəmiyyət daşıyan 700 kilometr uzunluğunda yolların çəkilişi prosesinin getdiyinin də vurğulayıb: "Mən hələ əsas şəhərlərarası yolları kənara qoyuram, o layihələr haqqında kifayət qədər məlumat verildi. Bizim sərhədlə-

rə gedən 700 kilometr yolların çəkilişi prosesi gedir və artıq qış gələndə qədər bu işin təqribən 80 faizi görülməkdir. Yeni, torpaq, çınqıl örtüklə döşənmiş yollar və bu, bizə imkan verəcək ki, həm hərəkət üçün, həm hərbi nöqtəyi-nəzərdən bu bölgələrdə daha da möhkəmlənək. Əlbəttə ki, Azərbaycan-Ermənistan sərhədində biz söz sahibiyik".

"İNDİKİ MƏRHƏLƏDƏ BİZİM ƏSAS VƏZİFƏMİZ MÜHƏRİBƏNİN NƏTİCƏLƏRİNİ MÖHKƏMLƏNDİRMƏKDİR, AZAD EDİLMİŞ TORPAQLARDA MÖHKƏMLƏNMƏKDİR"

Məlum olduğu kimi, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 14 iqtisadi rayon yaradılıb. Onların arasında Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonları da yaradıldı. Bunun çox düzgün addım olduğunu bildiren Cənab Prezident çıxışında bildirdi ki, bu, həm tarixə əsaslanır, eyni zamanda, gələcəyə əsaslanır: "Çünki, həm Qarabağ, həm Zəngəzur bizim tarixi dədə-baba torpağımızdır. Qarabağ iqtisadi rayonunda bütün Qarabağ bölgəsinə aid olan rayonlar birləşdi. Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunda Şərqi Zəngəzura aid olan rayonlar birləşdi. Qərbi Zəngəzur isə hazırda Ermənistanın nəzarəti altındadır. Ancaq Zəngəzur dəhlizinin çəkilişi nəticəsində əlbəttə ki, biz bu dəhlizdən istifadə edib öz vətəndaşlarımızı dədə-baba torpaqlarımıza qaytaracağıq. Belə planlar var və bu da təbiidir".

Əlbəttə ki, həyata keçirilən layihələr, görülmüş işlər işğaldan azad olunan ərazilərimizdə tezliklə yeni həyatın canlanmasından xəbər verir. Bu ərazilər müasir standartlara uyğun olaraq qurulacaq, 30 illik həsrətdən sonra öz dədə-baba yurdlarından uzaq düşmüş insanlar müasir məkanlarda həyat sürəcəklər. "İndiki mərhələdə bizim əsas vəzifəmiz müharibənin nəticələrini möhkəmləndirməkdir, azad edilmiş torpaqlarda möhkəmlənməkdir. Azərbaycan-Ermənistan sərhədində bundan sonra da mövqelərimizi gücləndirməkdir. Yenidənqurma, bərpa işlərinə artıq start verilib, bu da əsas vəzifələrdən biridir. Keçmiş məcburi köçkünləri azad edilmiş torpaqlara tədricən qaytarmaq da gündəlikdə duran məsələdir. Mən artıq bildirmişəm, Zəngilan rayonunda bir neçə aydan sonra artıq birinci qrup keçmiş köçkünlər yerləşəcək. Eyni zamanda, Ağdam, Cəbrayıl, Füzuli və Xocavənd rayonlarında da pilot kəndlər seçildi. Artıq işlər gedir ki, o kəndlərin bərpasına start verək və vətəndaşları oraya qaytaracağıq".

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Putinin üzü niyə çöndü?

MƏTLƏB

Metlebsalahov@mail.ru

Əziz Vladimir Vladimiroviç yenə ikibaşlı açıq siyasətə qayıtdı. Yenə "yapdı yapacağını". Bir onu dəqiq bilirəm ki, Qarabağla bağlı sancılı dönmə başlayıb, vəssalam. Bu "sancı" da Kremldə cərəyan edir. Açıq-aydın görünür ki, Vladimir Vladimiroviç Qarabağla bağlı gözlənilməz və riskli planını işə salıb. Siyasi tüfeyli Vladimir Jirinovskini üstümüzə "hüddürməklə" başlayan proses, erməni əsgərlərinin açıq şəkildə Qarabağda yenidən cəmləşməsi və növbəti müharibəyə hazırlaşmasına qədər açıq formaya keçib. Keçmiş leninqradlı ya bizə təzyiq etmək istəyir, ya da qəflətən "əl dəyişdirir", fikri başqadır.

Belə çıxır ki, Moskva əvvəlcə öz üzərinə götürdüyü öhdəliyi artıq yerinə yetirməkdən vaz keçib, ya da... ya da işin içində və Moskvani noyabrda bəyan etdiyi prinsiplərdən geri çəkən bir başqa "əmma" var. Görünən odur ki, noyabrda Azərbaycanın ədalətli mövqeyini açıq şəkildə Kremldən dünyaya car çəkən balacaboy Kreml sahibi, indi başqa yol seçib. Artıq ermənilər Xankəndidəki rus ordusunun çiyinləri arxasında gizlənərək, yeni hərbi toqquşma üçün məşq edirlər. Ayıq-sayıq beş-üç erməni əhalisi də tələm-tələsik unitazını belinə yükləyib üz tutub Ermənistanı sarı.

Hətta onu da gözdə tutub ki, İrəvan erməniləri Qarabağdan gələnəri qanlı düşmən kimi qarşılayıb küçələrə atacaqlar. Amma can hər şeydən şirindir və müharibə qoxusunu alan ermənilər ölməmək üçün Ermənistanı getməkdən başqa çarə görmürlər. Elə bu faktın özü real müharibə təhlükəsinin qapıda olduğunu, gecenin bir aləmində qanlı toqquşmaların baş verə biləcəyini açıqca ortaya qoyur. Sanki kimlərsə ötən ilin noyabrından öz sevimli ermənilərinin bu hala düşməsi ilə heç cürə barışmaq istəmirlər və yeni əks hücum üçün qollarını çırmalayıblar. Əslində, onlar ermənilərin deyil, regiondakı maraqlarının darmadağın olmasına görə dişlərini qıcayıblar. Yoxsa erməni canı cəhənnəmə olsun, Anadolu türkləri demişkən, dünya güclərinin çox da "umrunda mı?"

Bu gün dünya gücləri üçün özlərinin ən xırda maraqları on minlərlə erməninin qanından önəmlidir. Sadəcə, həmin murdar erməni qanı onların maraqları üçün əvəzsiz bəhanədir, vəssalam. Kimlər Qarabağ məsələsinə görə özünü "cırıb dağıtmadı" ki? Makrondan, Merkeldən, canım sənə desin, fil belinə minən uzaq hindistanlısına qədər. Bəli, bu, gözlənilən idi. Çünki Azərbaycan Cənubi Qafqaz regionu üçün əsl açar funksiyasını daşıyır. Neft və qaz yataqları, dəniz sərhədləri, kəşifən ciddi strateji maraqlar, hər şey-hər şey...

Amma gözlənilməz olanı V.Putinin son addımlarıdır. Nədir, yoxsa Vladimir Vladimiroviç artıq işğalçı ermənilərin mənəvi ataları kimi önə çıxır və məhz özünün də dəstəklədiyi mövqedən geri çəkilib? Axı özü bu siyasəti ən prinsipial şəkildə müdafiə edib və 10 noyabr sazişinin də xeyir-duasını verib. Bəs onda indi nə baş verdi ki, Kremlin balacaboy rəhbəri məsələni "korrektə" etmək fikrinə düşdü? Yoxsa onun maraqlarının üstündən asılan hansısa "domokl qılıncı" var ortada?

Yox, balacaboy Leninqrad çekisti heç vaxt erməni qanına görə ah-uf edib, oyun qaydalarını pozmaz, bu, birmənalı belədir. Məsələ Azərbaycana dəstək verən dövlətlərin bölgəyə nüfuzu, xüsusilə, Türkiyənin Azərbaycan ictimai fikrinə həmişəkindən daha çox nüfuz etməsi, bunun əksinə olaraq, Rusiya əleyhinə etimadsızlığın hər gün pik həddə çatmasıdır. Bəs günahkar kimdir, - sadəcə MOSKVA, vəssalam. Çünki Moskva neçə on illiklərdir ki, əksər MDB cəmiyyətlərində özünə qarşı mənfi rəy yaratmaqla məşğuldur. İstər araç düşkün olan Boris Yeltsin, istərsə də bir dekabr axşamı hakimiyyəti ondan təhvil alan balacaboy sovet çekisti V.Putin keçmiş sovet respublikalarına qarşı hökmranlıq iddiaları ilə, əslində, bölgədə Rusiyaya bir tük qədər də olsa inam qoymayıblar. Moskvanın daima öz keçmiş mütəfiqləri ilə bir danışmaq "dili" olub: HƏDƏLƏMƏK, vəssalam.

Rusiya hər zaman Ermənistanı kəbinsiz qadını kimi bəsləməklə, Azərbaycanda özünə qarşı inamsız rəyi formalaşdırıb. Əgər bu gün Azərbaycan cəmiyyətində heç kim inanmırsa ki, Rusiya Qarabağda bitərəf statusda ola bilməz, bunun yeganə günahkarı Rusiyanın özüdür, vəssalam. V.Putin və komandası bu gün açıq şəkildə Ermənistanı dəstəkləyirsə, bu, o deməkdir ki, Moskva yenidən güc yolu seçib. Ola bilsin V.Putin məşhur Lenin planını işə salacaq. Moskva yenə də ənənəvi ampuasındadır. Allah axırını xeyir eləsin, vəssalam...

Şevçenko: "Ermənistandan Qarabağa silah və hərbiçilərin göndərilməsi Putinin mövqeyini sarsıdır"

"Rusiya prezidenti Qarabağla bağlı aydın və dəqiq mövqeyini ifadə edib. Bu mövqe ondan ibarətdir ki, Qarabağ Azərbaycan ərazisidir. Rusiyanın Ali Baş Komandanının nitqindən başqa mövqe eşidilməyib. Ona görə də Rusiya sülhməramlılarının nəzarəti altında olan ərazilərə Ermənistandan silah və hərbiçilər göndərilməsi separatçıların və terrorçuların dəstəklənməsidir".

Bunu APA-nın Moskva müxbirinə müsahibəsində rusiyalı tanınmış jurnalist, siyasi ekspert Maksim Şevçenko bildirib.

M. Şevçenko Ermənistandan sülhməramlıların nəzarəti altında olan ərazilərə silah və hərbiçilərin göndərilməsini həm də Azərbaycanın, o cümlədən Rusiya Prezidenti tərəfindən dəfələrlə təsbit olunan suverenliyinin pozulması kimi qiymətləndirdiyini söyləyib: "Hesab edirəm ki, Ermənistandan sülhməramlılarının nəzarəti altında olan ərazilərə silah və hərbiçilərin göndərilməsini hansı lobbici qrupların etdiyi araşdırmaq lazımdır. Araşdırmaq lazımdır ki, hansı qruplar bunu edir və niyə edirlər? Rusiyanın siyasi istəblişmentində hərbi qrupların, er-

məni lobbiciləri qrupunun bunu etdiklərini araşdırmaq lazımdır. Dövlət Dumasında Zatulin, Milonov kimilərin rəhbərlik etdiyi erməni lobbici qruplarının bunu təbliğ etdiklərini yaxşı bilirik. Sözsüz ki, Ermənistandan Qarabağa silah və hərbiçilərin göndərilməsi, ilk növbədə, Rusiya Prezidentinin mövqeyini sarsıdır".

M. Şevçenko Rusiyanın siyasi istəblişmentində müxtəlif qrupların mövcud olduğunu söyləyib: "Məsələn, hərbiçilər qrupu hər zaman müharibənin tərəfindədir. Xüsusi ilə də generallar. Əsgərlər müharibədə həlak olurlar, generallar isə varlanırlar. Belə bir məsələ var, müharibə nə qədər uzun çəksə, bir o qədər çox general olar. Həm də döyüş meydanında generalları ölüm təhdid etmir. Təbii ki, Rusiyada Cənubi Qafqazda, xüsusilə də Qarabağda vəziyyətin sülh, sabitlik yolu ilə inkişafında maraqlı olan qüvvələr də var. Bu qüvvə infrastruktur layihələrinin, Zəngəzur dəhlizinin açılmasının tərəfdarı olanlardır".

Rusiyalı ekspertin fikrincə, bu gün Ermənistan vətəndaşlarının mövqeyi sülhdür: "Əks halda Nikol Paşinyanın yenidən seçkilərdə qələbə qazanmasını başqa cür izah etmək mümkün

deyil. Bu gün Ermənistan xalqı sülh istəyir. Lakin Ermənistanda kriminal-cinayətkar bir qrup var ki, onlar müharibə ilə bağlıdır. Onların biznesi Ermənistanın və erməni xalqının təcrid olunmasından keçir. Onların məqsədi Ermənistanı növbəti avantürüst təxribata çəkməkdir. Məhz bu qrup Ermənistan-Azərbaycan sərhədində və sülhməramlıların nəzarəti altında olan ərazilərdə hərbi-terrorçu fəaliyyətlə məşğuldur. Bu qrup həm də Ermənistanın suverenliyinin, erməni xalqının təhlükəsiz mövcudluğunun əleyhinədir. Bu qrup işğal dövründə Azərbaycanın ərazilərinin sərvətlərindən milyardlar qazanıb. İndi həmin milyardlardan məhrum olunublar. Qarabağ üzərində Azərbaycanın statusu bərpa olunub. Ona görə də həmin qrup indi hər bir təxribata, hər bir cinayətkar fəaliyyətə hazırdır. Hesab edirəm ki, indi hər kəs ayıq-sayıq olmalıdır. Düşünürəm ki, Bakı ilə İrəvan arasında diplomatik münasibətləri qurmaq vaxtıdır. Addım-addım "Zəngəzur dəhlizi" layihəsini və müxtəlif tipli bircə, Azərbaycan-Ermənistan-Türkiyə-Rusiya iqtisadi inteqrasiya layihələrini həyata keçirmək lazımdır."

Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycanın həm döyüş meydanında, həm də diplomatik danışıqlar nəticəsində qazandığı zəfər tariximizə Qələbəmizi həkk etdi və bu hər birimizdə böyük qürur, fəxarət hissi yaradı. Bu tarixi qələbəmiz bütün dünyaya yayıldı və Azərbaycanın qısa bir zamanda hərbi əməliyyatı, taktikası bu gün dünya ölkələri tərəfindən öyrənilir.

Azərbaycan Ordusu Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə cəbhədə Ermənistan silahlı qüvvələrinə sarsıdıcı zərbələr vurmaqla, onları torpaqlarımızdan "iti qovan kimi" qovaraq məğlub etməsi 30 ilə yaxın işğal altında olan tarixi torpaqlarımızın azad olunması ilə nəticələndi. Bu əlamətdar hadisə milli birliyimizi, həmrəyliyimizi daha da gücləndirdi.

Bu gün artıq Azərbaycan işğaldan azad olunan torpaqların abadlıq-quruculuq işlərinə start verib. Cənab Prezidentin bu torpaqlara səfəri əlbəttə ki, bu ərazilərin yaxın vaxtlarda dirçəlməsinə səbəb olacağından xəbər verir. Azərbaycanın bu uğur və nailiyyətləri, Zəfəri dünya mətbuatının manje-tinə çevrilib. Bu günlərdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Birinci Xanım Mehriban Əliyevanın Kəlbəcər və Laçın rayonlarına səfəri dünya mətbuatında yer ayrılıb. Müharibədən sonra Kəlbəcəre ilk səfəri zamanı Cənab Prezident burada Kəlbəcərin bərpası, yenidən qurulması prosesinə start verərək, bir neçə reallaşacaq layihənin təməlini qoyub. Əlcəzairin "Əl Hərir" portalında "Prezident İlham Əliyev: Qarabağda törədilmiş erməni vəhşiliyini bütün dünyaya göstəracıyık" sərlövhəli məqalənin dərc edilməsi ölkəmizə ayrılan diqqət və uğurlarımızın sürətlə dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasından xəbər verir.

Məqalədə Prezident İlham Əliyevin Kəlbəcər şəhərində dövlət bayra-

XARİCİ MEDIA: "Yeni hədəflər Azərbaycanın işıqlı sabahına hesablanıb"

ğının ucaldılması mərasimindəki çıxışında Ermənistanın kapitulyasiya aktını imzalayandan sonra Azərbaycan vaxt istədiyini, Rusiya rəhbərliyinin də Kəlbəcərdən öz şələ-sülələrini yığışdırma bilməsi üçün onlara on gün vaxt verilməsi barədə müraciət etdiyi qeyd edilib. Ərəbdilli oxucuların diqqətinə çatdırılıb ki, Azərbaycanın dövlət başçısı zamanın dəyişməsinə baxmayaraq, erməni faşizminin dəyişmədiyini diqqətə çatdırıb: "Heç kim bunu unutmamalıdır. İndi onların bəzi hallarda göndərdikləri yaltaqlıqla dolu sözlərinə inanmaq olmaz. Buna inanmaq istəyən, bax, bu mənzərəni göz önünə gətirsin, dağıdılmış Ağdamı, Füzulini, Şuşanı, Kəlbəcəri, Laçını, Zəngilanı, Qubadlı, Cəbrayılı göz önünə gətirsin. Erməni vəhşilərin əməlləri göz qabağındadır. Amma onların hamıları bunu görmək istəmirlər. Amma görməlidirlər və görəcəklər". Dövlət başçısı onu da bildirib ki, indi kitablar da dərc edirik və bununla bağlı göstəriş verdiyini və təqdimatların da olacağını diqqətə çatdırıb. "Xarici ölkələrdə sərgilər olacaq. Biz göstəracıyıq. Bunu görmək istəməyən məcbur olub görəcək. Görəcək ki, erməni faşizmi, erməni vəhşiliyi nədir"- deyər Prezident bildirib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın Kəlbəcər və Laçın rayonlarına səfəri Türkiyənin aparıcı kütləvi informasiya vasitələri tərəfindən də geniş şəkildə işıqlandırılıb. Anadolu agentliyi, "TRT Haber", "Haber Global" telekanalları, "Sabah", "Yeni akıt", "Hürriyyət", "Milliyet" qəzetləri və digər media qurumları səfərin təfərrüatlarını türkdilli ictimaiyyətə geniş şəkildə çatdırıblar. Anadolu

Agentliyinin yaydığı videomaterialda dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin öz səsi ilə səfər və onun təfərrüatı barədə türkdilli ictimaiyyətə məlumat çatdırıb. Bölgənin füsunkar gözəlliyi, Prezident İlham Əliyevin Kəlbəcərdə dövlət bayrağımızı yüksəltməsi, dövlətimizin başçısının yerli sakinlər, eləcə də arıqlarla görüşü və səmimi söhbəti orijinal kadrlar əsasında materialda diqqətə çatdırılıb. "Sabah" qəzetində isə Prezident İlham Əliyevin səfər çərçivəsindəki çıxışları, fikir və mülahizələri əsasında analitik təhlil aparıb. Yazıda Azərbaycana qarşı həyata keçirilmiş işğalçılıq siyasəti və sərgilənən ədalətsizlik faktlarla oxucuların ixtiyarına verilib.

Dünya mətbuatında yera alan məqalələrdə Qarabağ torpaqlarının işğaldan qalması nəticəsində əvəzsiz flora və faunasının məhv olunması da işıqlandırılıb. Azərbaycanın tarixi mədəniyyət mərkəzlərindən biri olan Qarabağ ərazisinin xarabalığa çevrilməsi, ermənilərin iyrenc, məkrli siyasəti nəticəsində ekoloji mühiti yarırsız hala salınması diqqətdən kənarda qalmır. 27 il müddətində işğal altında saxlanılan ərazilərimizdə yaşayış məntəqələrinin əksəriyyəti, orada həyat üçün zəruri olan sosial-iqtisadi infrastruktur obyektləri dağıdılmışdır. Tarixi-mədəniyyət və dini abidələrimizə, ətraf mühitə ciddi ziyan vurulmuşdur. Erməni vandallığı fərdi və çoxmənzilli yaşayış evlərinin dağıdılmasının səbəb olmuşdur. Ermənilər tərəfindən aparılan şümləmə əməliyyatına baxmayaraq bu gün bu ərazilər dirçəliş dövrünü yaşayır. Azərbaycan dağıdılmış, talan edilmiş məkanları bərpa edərək, dayanıqlı və davamlı iqtisadi fəallığının təmin edilməsinə yönəldilən infrastruktur layihələri reallaşdırır. Cənab Prezidentin rəhbərliyi altında görülən işlər qısa bir zaman məsafəsində bu əraziləri dünyaya nümunəvi şəhər təqdim ediləcəkdir və o zaman dünya mətbuatı ölkəmizin bu dinamik inkişafından, uğurlarından yazacaq.

Zümrüd BAYRAMOVA

İqlim sistemi atmosferi, quru səthlərini, qar və buzları, okeanları və digər su obyektlərini və canlıları özündə birləşdirən kompleks və interaktiv bir sistemdir. Bu sistem, zaman keçdikcə, öz daxili dinamikasının təsiri altında və ya xarici amillərdəki proseslər səbəbilə tədricən dəyişir.

Günəş radiasiyası iqlim sisteminin xarici amillər arasında vulkan püskürmələri və günəşin dəyişkənliyi kimi təbii hadisələr və atmosferin tərkibində insanların yaratdığı dəyişikliklər var.

“Yerin radiasiya balansına təsir edən və iqlimi dəyişdirən üç əsas yol var: Gələn günəş radiasiyasındakı dəyişikliklər;

“Günəş radiasiyasının əks olunan hissəsindəki dəyişikliklər;

“Uzun dalğalı radiasiyadakı dəyişikliklər.

Bundan əlavə, küləklər və okean cərəyanları Yer səthində istiliyin paylanması oynadıqları rola görə iqlimə əhəmiyyətli təsir göstərir.

İqlim dəyişikliyi “səbəbindən asılı olmayaraq onilliklər və ya daha çox müddət ərzində iqlimin orta vəziyyətində və ya dəyişkənliyində dəyişikliklər” olaraq təyin olunur. Bu günə qədər dünya tariximiz boyunca, təqribən 4,5 milyard il ərzində iqlim sisteminə bir çox dəyişikliklər baş verdi.

Geoloji dövrlərdə baş verən iqlim

dəyişiklikləri nəinki dünya coğrafiyasını dəyişdirdi, həm də ekoloji sistemlərdə, xüsusən buzlaq hərəkətləri və dəniz səviyyəsindəki dəyişikliklər nəticəsində daimi dəyişikliklərə səbəb oldu.

Bu gün bəhs edilən qlobal iqlim dəyişikliyi, Yer orta səth istiliyinin artmasına və insan fəaliyyəti nəticəsində atmosfərə atılan istixana qazı yığımlarının sürətlə artması nəticəsində iqlimdəki dəyişikliklərə aiddir. Yanacaqqların yandırılması, torpaqdan istifadə dəyişiklikləri, meşələrin qırılması və sənaye prosesləri, təbii istixana təsirini gücləndirmək.

Qlobal iqlim böhranı Yer mərkəzi səthinin istiliyinin və insan fəaliyyəti nəticəsində atmosfərə atılan bərk tullantı yığınlarının sürətlə artması ilə əlaqədardır.

Yerdə və atmosferdə saxlanılan istilik enerjisi atmosfer və okean sirkulyasiyası ilə yer üzündə dağılır və uzun dalğalı bir yer radiasiyası olaraq yenidən atmosfərə verilir. Bunun bir hissəsi atmosferdəki təsiri tənzimləyən və

İqlim böhranının artma səbəbləri nələrdir?

atmosferdən geri qaytarılan qazlar və buludlar vasitəsilə əmilir. Yer səthini və atmosferin alt hissəsini tutur. Yer görünüşündən daha çox işğal edilməsinə imkan verən və istilik balansını tənzimləyən bu prosese təbii sıxılma təsiri deyilir.

2050-ci ildə 2 milyard insan susuz qalacaq

2050-ci ildə dünyada 2 milyard insan sudan məhrum olacaq, 30 il sonra da 3 milyard insan istifadə olunan su qaynaqlarını itirəcək. İsveçin paytaxtı Stockholmda “Dünya Su Həftəsi Forumu”nda təqdim edilən, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı (BMT) tərəfindən hazırlanan “İqlim dəyişiklikləri və su” mövzulu hesabatına görə, dünyadakı iqlim dəyişiklikləri su qaynaqlarına da təsir edir. Hesabata görə, 2050-ci ildə dünyada iki milyard insan sudan məhrum olacaq, 30 il sonra da 3 milyard insan istifadə edə biləcəyi su ehtiyatlarını itirəcək.

Hollandiyalı tədqiqatçı Michael Van Valk iqlim dəyişikliklərinin su qaynaqlarına da təsir etdiyini bildirir: Yağışların azalması ilə bir çox ölkədə su ehtiyatlarının quruyub. Dünya əhalisi ilə birlikdə əkinçilik və sənaye istehsalı artır, dünyanın iqtisadiyyatı böyüyür ancaq su qaynaqları sürətlə tükənir.

Dünya əhalisinin 20%-ni təşkil edən 30 ölkə su çətinliyi ilə qarşı-qarşıya durur. 2025-ci ildə isə bu ölkə sayı 50-yə catacaq və dünya əhalisinin 25%-i su çətinliyi ilə üz-üzə gələcək.

Dünyada 1950-ci illərə görə su ehtiyatları 15- 30% nisbətində azalmışdır. 2050-ci ildə isə su ehtiyatı bu gündən 50% daha azalacaq. İqlim dəyişiklikləri su ehtiyatlarına da təsir etdiyi üçün,

dəyişikliklər qlobal iqlim böhrana səbəb olacaq.

Qlobal istiləşmə nədir?

Bu da yer üzünün kifayət qədər isti qalmasını təmin edir. Amma son vaxtlar qalıq yanacaqqların yandırılması, meşəsizləşmə, sürətli əhali artımı və cəmiyyətlərdəki istehlak meyilinin artması kimi səbəblərdən atmosferdə karbondioksit, əmtəən və diazot monoksit qazların yığılmasını artırır. Alimlərə görə, bu artım qlobal istiləşməyə səbəb olur. 1860-dən günümüze qədər tutulan qeydlər, ortalama qlobal istiliyin 0.5 ilə 0.8 dərəcə arasında artdığını göstərir.

Alimlər son 50 ildəki istilik artımının insan həyatına gözə çarpancaq dərəcədə təsir etdiyinin fikirindədirlər. Üstəlik, artıq geri dönüşü olmayan bir nöqtəyə yaxınlaşırıq. Heç bir tədbir görülməzsə, bu əsrin sonunda qlobal istiliyin ortalama 2 dərəcə artacağı təxmin edilir. Həminin, dünya daxilində tutulmağa başlanan qeydlərdə bildirilib ki, son 150 illik dövr içində 2007-ci il ən isti il idi.

Yaxşı, bu istilik artımı, yeni qlobal istiləşmə nələrə gətirib çıxarır, həyatımıza necə təsir edir?

Dünya iqlim sisteminə dəyişikliklərə səbəb olan qlobal istiləşmənin təsirləri ən yüksək zirvələrdən, okean dərinliklərinə, ekvator-dan qütblərə qədər dünyanın hər yerində hiss edilir.

Qütblərdəki buzlaqlar əriyir, dəniz suyu səviyyəsi yüksəlir və sahil seqmentlərdə torpaq itkinləri artır. Məsələn 1960-cı illərin sonlarından bu yana Şimali Yarımkürədə qar örtüyündə yüzə 10 azalma olub. 20-inçi əsr boyunca dəniz səviyyələrində də 10-25 sm ara-

sında bir artım olduğu müəyyən olunub.

Qlobal istiləşməyə bağlı olaraq dünyanın bəzi bölgələrində qasırğalar, sellər və daşqınların şiddəti və sıxlığı artarkən bəzi bölgələrdə uzun, davamlı, şiddətli quraqlıqlar və səhrələşmələr baş verir.

Qışda istiliklər artır, yaz erkən gəlir, payız gecikir, heyvanların köç dövrləri dəyişir. Yeni iqlimlər dəyişir. Bunun nəticəsində dəyişikliklərə dözməyən bitki və heyvan növləri ya azalır ya da tamamilə yox olur. Qlobal istiləşmə insan sağlamlığına ciddi təsir göstərir.

Alimlər, iqlim dəyişiklikləri ürək, tənəffüs yolu, yoluxucu, allergik və bəzi digər xəstəliklərə təsirinin göstərməyi fikirindədirlər.

Qlobal istiləşmənin Səbəbləri: Hava şəraitinin uzun bir zaman içində ortalama vəziyyəti iqlim olaraq təyin olunur. Dünya son bir milyard il içində təxminən 250 milyon il davam edən isti dövrlər və bunların ardından gələn dörd böyük soyuq dövr keçirmişdir. Dünya təxminən əlli milyon il əvvəl soyuq bir dövrə girmiş, bu dövrdə yüz min ildə bir on min il müddətlə görülən isti dövrlərin xaricində soyuma meyli göstərmişdir. Hal-hazırda bu isti dövrlərdən biri yaşanmaqdadır. Dörd min il əvvəl başlayan istilik enişləri nəticəsində dünyanın soyuma meylinin artmasını gözləyirdilər. Lakin bu artım son yüzəlli ildə reallaşmamışdır. Günəş kimi təbii faktorlarla böyüyən bu artımın səbəbi, xüsusilə son vaxtlarda, böyük ölçüdə insan qaynaqları olan istixanaların təsirinə yaranan qlobal istiləşmədir.

Qönçə Quliyeva

Baş verən yanğınlar hansı fəlakətlərə yol açır? - EKSPERTLƏR AÇIQLADI

“Meşə yanğınları zamanı böyük bir təhlükə yaranır. Ən dəhşətli havanın zərərli tüstü ilə dolmasıdır. Belə olduqda ekoloji vəziyyət xeyli pisləşir”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında sosioloq Əhməd Qəşəmoğlu deyib. Onun sözlərinə görə, qısa zaman ərzində anı olaraq bu hadisələr ardıcıl olaraq baş verir: “Eyni zamanda meşədəki ağaclar uzun-uzun illər boyu inkişafını dayandırır. Artıq konkret infrastruktur yaranmış meşə yanaraq külə çevrilir. Ağacların yanmasından başqa heyvanlar və digər canlılar da məhv olunur. Təbiətdə yanğınların qarşısını almaq üçün çox diqqətli olmalıyıq. Yer üzündə müəyyən təbəqə yaranır ki, belə olduqda hava, iqlim pozulur. Bunun üçün ciddi tədbirlər görülməlidir”. Mövzu ilə bağlı Ekolo-

giya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi yanında Bioloji Müxtəlifliyin Qorunması Xidmətinin rəsmisi Arzu Səmədova fikir bildirib: “Dünyada baş verən meşə yanğınları adətən ya insan faktorundan, ya da təbii amillər səbəbindən baş verir. Ümumiyyətlə, uzunmüddətli monitorinqlər onu göstərir ki, yanğınların adətən 90-95%-i insan faktoruna səbəbi ilə yaranan yanğınlardır. Bunlar bəzən adi bir ehtiyatsızlıq səbəbindən baş verərək böyük fəlakətlərə gətirib çıxarır. Ümumiyyətlə meşə yanğınları ilə mübarizə tədbirləri kimi Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi olaraq qabaqlayıcı tədbirlər həyata keçirilir. Hər ilin əvvəllərində Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi və Fövqəladə

Hallar Nazirliyinin birgə tədbirlər planı işlənib hazırlanır. Həmin tədbirlər planında baş verə biləcək yanğınların aradan qaldırılması və yanğının baş verməməsi üçün müəyyən qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsi kimi fəaliyyətlər əks olunur”.

Arzu Səmədova sözlərinə davam edərək həmçinin qeyd edib

ki, hər il yay mövsümü başlamamışdan qabaq meşə sahələrində, milli park və qoruqlarda, sərhəd ərazilərində mineral zolaqlar çəkilir: “Həmin mineral zolaqlar hər hansı bir ərazidə yanğın baş verəcəyi təqdirdə yanğının meşəyə, milli park və qoruqların ərazilərinə keçməsinin qarşısını alır. Bundan əlavə hər iki nazirliyin nümayəndələrindən ibarət təlimlər həyata keçirilir. Əvvəlki illərdə bu təlimlər nəzəri əhəmiyyət kəsb edirdisə, artıq 2021-ci ildən praktiki təlimlərin keçirilməsinə başlayıb. Praktiki təlimlər yalnız Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin və Fövqəladə Hallar Nazirliyinin yerli qurumlarının iştirakı ilə deyil, eyni zamanda bu təlimlərə həm Prokurorluq, həm meşə ərazilərinə yaxın yerlərdə yaşayan

kənd icmaları cəlb olunur. Təlimlərdə şərti yanğın yaradılaraq bu yanğının söndürülməsi istiqamətindən iş aparılır. Burada məqsəd hər hansı bir baş verə biləcək yanğının qarşısını daha operativ almaq üçün həm aidiyyəti qurumların nümayəndələri, həm də yerli sakinlərdə bu bilik və bacarıqların artırılmasından ibarətdir. Meşə yanğınları ümumilikdə böyük ekoloji problemlərə səbəb ola bilər. Həm atmosferdə zərərli tullantıların midarı artır. Həmin ərazilərdə yaşayan heyvanların tələfinə səbəb olur. Bitki örtüyü və torpağın üst münbit qatı məhv olur. Ümumilikdə yanğınların təbiətin estetikasının, ekoloji tarazlığın pozulmasına gətirib çıxarır”.

Arzu Qurbanzadə

İşğaldan azad olunan ərazilərdə irimiqyaslı layihələrin icrası Böyük Qayıdışın təntənəsidir

Habil QURBANOV
YAP Zaqatala rayon
təşkilatının sədri

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev işğaldan azad olunan ərazilərimizə səfəri zamanı erməni fəşistlərinin törətdiyi vəhşiliklərlə tanış olur, öz tapşırıq və göstərişlərini verir. Xatırladaq ki, Cənab Prezidentin ilk səfəri ötən il noyabrın 16-da işğaldan azad edilmiş Füzuli və Cəbrayıl rayonlarında oldu və dövlət başçısı tərəfindən Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun təməli də qoyuldu. Beləliklə, işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə bərpa və yenidənqurma işlərinə start verildi. Dövlət başçısının tapşırığı ilə artıq bir neçə yol layihəsinin icrasına başlanılıb və uğurla davam etdirilir. Reallaşacaq layihələr işğaldan azad edilmiş rayon və kəndlərin sosial-iqtisadi inkişafında çox mühüm rol oynayacaq. İrimiqyaslı layihələr sırasında beynəlxalq hava

limanları qeyd olunmalıdır.

Belə ki, dövlət başçısı Zəngilanda, Füzulidə beynəlxalq hava limanlarının təməlini qoymuşdu və bu hava limanları bütün növ təyyarələri, o cümlədən, ağır yük təyyarələrini qəbul etməyə qadir olacaq. İşğaldan azad edilmiş rayonlarda "yaşıl enerji" zonasının yaradılması məqsədilə, ilkin olaraq, pilot layihələr qismində bəzi yerlərdə "ağıllı şəhər" və "ağıllı kənd" konsepsiyalarının tətbiqinə start verilib. Ağdam, Şuşa, Zəngilan kimi işğaldan azad olunan ərazilərdə aparılan abadlıq quruculuq işləri Böyük Qayıdışın təntənəsidir. Bildiyimiz kimi, görülən işlərin davamı olaraq avqustun 16-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın Kəlbəcər və Laçın rayonlarına səfəri zamanı isə Laçın rayonunda beynəlxalq hava limanının təməli qoyuldu. Bu ərazilərdə tezliklə beynəlxalq hava limanları istifadəyə veriləcək ki, bu da bölgənin sosial-iqtisadi inkişafında mühüm rol oynayacaq. Əlbəttə ki, belə irimiqyaslı layihələrə start verilməsi işğaldan azad edilmiş tarixi torpaqlarımızda aparılan abadlıq-quruculuq işlərinin miqyasının göstəricisidir.

Cənab Prezident çıxışında vurğuladığı kimi, azad edilmiş bölgələrin - Şərqi Zəngəzurun, Qarabağın bərpası, insanların buraya, bu zonaya qaytarılması üçün yeni imkanlar açılacaq. "Zəngilan, Laçın, Füzuli hava limanlarının inşa edilməsi və istismara verilməsi bölgənin canlanmasına gətirib çıxaracaq", - deyən Prezident bildirib ki,

bu hava limanlarının həm yüklər, həm səmnişinlər, eyni zamanda, hərbi təyinatı da, təbii ki, göz önündədir: "Biz daim hazır olmalıyıq, daim öz hərbi gücümüzü artırmalıyıq, hərbi infrastruktur yaratmalıyıq və yaradıq, o cümlədən hava limanları bizim hərbi məqsədlərimizə də xidmət edəcək".

"KƏLBƏCƏRİN İŞĞALA MƏRUZ QALMASI SATQIN AXC-MÜSAVAT HAKİMİYYƏTİNİN ƏMƏLLƏRİDİR"

Bildiyimiz kimi, XX əsrin sonlarında yenidən müstəqillik qazanmaq kimi tarixi fürsəti əldə edən Azərbaycan qısa vaxtdan sonra onun itirilməsi təhlükəsi ilə üzləşdi. Ölkədə hakimiyyət böhranı 1993-cü ilin iyununda kulminasiya həddinə çatdı, xaos və anarxiya respublikanı бүрүdü. Müstəqilliyimizin ilk illəri hərc-mərclik, özbaşınalıq dövrü kimi xatırlanır. Yeni yaradılmış müstəqil dövlətə liderlik xüsusiyyətlərinə malik olmayan, siyasi hadisələrə qiymət vermək, gələcəyi görmək imkanlarından məhrum olan, adi vəziyyətdən belə çıxış yolu tapmağa qadir olmayan şəxslərin rəhbərlik etməsinə görə baş verirdi. Belə bir zamanda, Azərbaycanın 20 faiz torpaqları işğal altına düşdü. Ermənistanın Azərbaycana etdiyi təcavüz və bunun nəticəsində baş verdi.

Cənab Prezident çıxışında bildirdiyi kimi, Kəlbəcərin işğala məruz qalması satqın AXC-Müsavat hakimiyyətinin əməlləridir: "Kəlbəcər işğal altına düşəndən sonra Ermənistanla keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti arasında birbaşa coğrafi bağlantı yarandı və artıq digər torpaqların işğalı da ləbəd idi. Çünki AXC-Müsavat haki-

miyyəti ordu quruculuğuna fikir vermirdi, orduda heç bir islahat aparılmırdı. Əksinə, ordumuzu zəiflətmək üçün hər vasitədən istifadə edirdi. Torpaqlar işğal altına düşürdü, onlar isə öz laxlamış hakimiyyətini qorumaq üçün Gəncəni bombalayırdılar. Onlar Azərbaycan əsgərlərini əsir götürmüşdülər. Bu videokadrlar var. Burada ermənilər soyqırımı törədirdilər, şəhərlərimizi vuran qoyurdular. Baxın, Kəlbəcər nə gündədir, digər şəhərlər nə gündədir. AXC-Müsavat hakimiyyəti, onun başında duranlar fəraridirlər, satqındırlar, qorxaqdırlar, xaindirlər və bu, əsl həqiqətdir".

İşğalçı və təcavüzkar Ermənistan üzərində bu böyük tarixi qələbənin qazanılmasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrimizin Müzəffər Ali Baş Komandanı Cənab İlham Əliyevin düşünülmüş, ardıcıl və məntiqi siyasəti, hərbi bacarığı, məharəti həlledici rol oynadı. Cənab İlham Əliyevin uzaqgörən siyasəti nəticəsində Vətən müharibəsində baş verən hadisələr, aparılan uğurlu hərbi əməliyyatlar, eyni zamanda, Ermənistanın Azərbaycanın dinc mülki əhalisini terrora məruz qoyması konkret faktlarla dünya ictimaiyyətinə çatdırıldı. 30-dan artıq dünya KİV-lərinə müsahibələrində Cənab Prezidentin siyasi hazırlığı, məntiqi düşüncəsi, əsas hədəfə istiqamətlənmiş açıqlamalar diqqəti çəkdi. Cənab İlham Əliyev informasiya mübarizəsinin də qalibi oldu. Azərbaycan Ordusunun misilsiz qəhrəmanlığı, xalq-iqtidar birliyi, siyasi həmrəylik düşmən üzərində tam və qəti qələbənin təmin edilməsində əhəmiyyətli idi.

Bu gün Azərbaycan işğaldan azad olunan ərazilərdə böyük qu-

ruculuq işlərinə start verib. Prezident İlham Əliyevin Sərəncamına əsasən, Kəlbəcər-Laçın avtomobil yolu tikilir. Prezident İlham Əliyev səfəri zamanı Kəlbəcər-Laçın avtomobil yolu üzərində tikiləcək 3,4 kilometr uzunluğundakı tunelin təməli qoyulub. Bu 30 il ərzində Ermənistan işğal etdiyi ərazilərin bütün infrastrukturunu, maddi-mədəniyyət abidələrimizi dağıtmış, bu ərazilərdəki məşələrimizi yandırmış, məhv etmişdir. Dövlət başçısı çıxışında bildirdiyi kimi, bizim "Azərkosmos"un fotoları var - işğaldan əvvəl neçə min hektar meşə altında idi və indi nə qədərdir: "Ağacla dolu olan altmış min hektara yaxın sahəni, meşə fondunu ermənilər dağıdıblar, yəni, kəsiblər. Kəsiblər, talayıblar, aparıblar. Eşitdiyimə görə, orada parket işləri, bu biznes çox sürətlə gedirdi. Bu da talançılıqdır. Bu talançılığa görə də cavab verəcəklər". Eləcə də, çaylarımızı zəhərləyiblər. Ermənistan ərazisində kəskin çirklənməyə məruz qalan çaylardan olan Oxçuçay o qədər zəhərlənmişdir ki, burada heç bir canlı yaşamır. Onun suyundan suvarmada istifadə edildiyi Zəngilan rayonu ərazisində torpaqlar da zəhərlənib və yetişdirilən məhsul əhalinin sağlamlığı üçün oduqca təhlükəlidir. Cənab Prezident "Oxçuçay təbii fəlakətdir", - deyər bildirmişdir. Təbii ki, Azərbaycanın iqtisadi gücü, dinamik inkişafı qeyd etdiyimiz bu və ya digər layihələrin reallaşmasına imkan verir. 30 ilə yaxın işğalda olan torpaqların bərpası, yenidən qurulması vaxt və maliyyə imkanları tələb edir. Bu gün işğaldan azad olunan və üçrəngli bayrağımız dalğalanan ərazilərimizdə tezliklə müasir infrastruktur yaradılacaq və yeni həyat başlayacaq.

"Rənglər insan psixologiyasına təsir edən ən əsas vasitələrdən biridir". Bunu SİA-ya açıqlamasında psixoloq Aytən Ələkbərova deyib. Psixoloqun sözlərinə görə, rənglər insanın psixikasına birbaşa müsbət və ya mənfi təsirlərini göstərə bilir. Müsbət təsirlərə bunlar aiddir ki, insan rəngdən zövq və enerji alır. Aldığı zövqdən isə gətirdiyi məkandan asılı olaraq ab-havası və əhval dəyişir. Bu əhval sevdiyimiz rəngləri gördükcə daha çox özünü müsbət təsirləri ilə bürüzə verir. Mənfi təsirləri isə enejini özünə cəlb edir. Yəni, orqanizmin və psixosomatik olaraq ruhun xəstələnməsinə gətirib çıxarır.

Rənglərin həyatımızdakı rolu nədən ibarətdir?

AÇIQLAMA

İnsanın əsas psixoloji xüsusiyyətini öyrənmək lazımdır. Təbiidir ki, insan psixoloqa müraciət edərkən onun həqiqətən psixoloji durumunda zəiflik demək deyil. Bəzən

insanlar özlərini tanımaqdan ötrü də psixoloqa müraciət edirlər. Şəxsin hansı rəngdən uğur qazanacaq və ya hansı rəngi gözləri daha çox qəbul etdiyini öyrənmək

üçün psixoloqa müraciət edirlər. Bəzi rənglər var ki, kənardan baxarkən belə o rəngləri pozitiv görürük. Bu rənglərə qırmızı, narıncı, sarı, yaşılın bəzi tonları birbaşa bizim içimizdə sakitlik yaradır. İş baxımından qırmızı rəngi istifadə edən insanlar iş qabiliyyətinin artıdığını özündə müşahidə edir. Tənbəlliyn düşməni qırmızı rəngdir.

Lakin, eyni zamanda qırmızı rəng aqresiv olmağa yol açır. Narıncı çox aktiv və həyəcan yaradan rəngdir. Buna görə marketlərdə narıncı rəng çox istifadə olunur. İnsan eger özünü ciddi bir işdə sınamaq istəyirsə, özü üçün rəng seçir. Rəng yalnız seçilən zaman bu şəxsi uğursuzluğa aparacaq. Bəzi rənglər geyimdə yalnız istifadə olunarsa, insanları uzaqlaşdırır. Sadə geyimlər və göy rəng sizin işinizdə uğur qazandıracaq rəngdir. Kişilərdə də tünd göy rəngindən istifadə etmələri məsləhətlidir. İlk olaraq diqqətləri cəlb edəcəklər. Aktiv insanlar daha çox göy rəngindən istifadə edir. Bəzi məqamlarda bu qara ilə əvəzlənir. Marketing işində özünü sınamaq istəyənlər qırmızı rəndə özlərini sınayırlar. Bu qarşıdakı insana mesaj verəcək ki, axtardığım budur. Yəni, bu işdə mənə çox kömək edəcək. İnsanlara güvən verən rənglərdən biri yaşıl rəngdir. Apteklərdə buna görə yaşıl rəngi daha çoxdur. Yaşıl rəngli dərmanı qəbul etməzdən qabaq insan özündə gümrahlıq hiss edəcəkdir. Rənglər ruhumuza təsir edir".

Qönçə Quliyeva

SİA iqtisadçı-ekspert İrşad Kərimlinin müsahibəsini təqdim edir.

tisadiyyatına necə təsir etdi?

- Covid-19 dünyanın qlobal problemlərindəndir. Bu qlobal problemlərin iqtisadi aspektləri var. Bunlar dünyanı bürüyən böhranlardır. Bu iqtisadi böhranın tərkibinə daxil olan problemlər ekologiya xarakteri daşıyır. Bu problemlər insan amili və təbiətdən səmərəli istifadə ilə bağlı olur. İnsan amili 1990-cı illərin əvvəllərində BMT insan inkişafı haqqında böyük bir bəyannamə qəbul etdi. Bu bəyannamənin əsası insan əməyinin kapitala çevrilməsi ilə bağlı idi. İnsan əməyinin istifadəsinin elə yollarını tapmaq lazımdır ki, insan potensial etmək qabiliyyəti çoxaltmaq imkanına malik olsun. Belə imkanın əldə olunması üçün insanın sağlamlığı, yaş həddi və əməyinin mühafizəsi və s. hallara fikir verilir. Müasir dövrdə 2019-cu ildə Covid-19 pandemiyası dünya miqyasını bürüdü. Bu zaman insan amilinin fəaliyyəti məhdudlaşdırıldı. İnsan əməyi olan qabiliyyəti iqtisadiyyatın hərkətverici qüvvəsi əsasında dayanır. Buna mobil amil deyirlər. İnsan iqtisadiyyatın ictimai həyatın bütün sahələrində çevikliyini göstərmək imkanına malikdir. Texnikanı yaradan da insanın özüdür. Pandemiya insan amili ilə bilavasitə əhatə olunduğu üçün insan amilini məhdudlaşdırıb və məhdud dairəyə salması sözsüz ki, iqtisadiyyatın ləngiməsinə və çökməsinə gətirib çıxarı.

- Pandemiya dövründə Azərbaycanda iqtisadiyyatın çevikliyi nədən ibarətdir?

- Covid-19 başlanması ərəfəsində məhz Azərbaycan hökuməti Ümumdünya səhiyyə təşkilatının təlimatlarına vaxtında fikir verməklə virusun qarşısının alınması üçün ilkin tədbirləri geniş miqyasda start verdi. Bu tədbirlərin nəticəsində Azərbaycan ümumdünya səhiyyə təşkilatının ən nümunəvi ölkələrindən biri sayılır. Bizdə yoluxma sayı olduca az olması, yoluxanların tez müalicə olunması və əmək qabiliyyəti

“Sahibkarlıq fəaliyyətində tədrisən canlanma başlayıb”

*- Covid-19
pandemi-
yası Azər-
baycan iq-*

nə qovuşma imkanlarının artırılması Azərbaycan hökumətinin çox diqqətli olduğunu göstərir. Bu baxımdan, Azərbaycan dövlətinin gördüyü işi çox yaxşı qiymətləndirirəm. Dünya təşkilatları da Azərbaycanı nümunəvi dövlət kimi qəbul edir. Tədbirlərin vaxtında görülməsi və eyni zamanda, Qoşulma hərəkatına üzv ölkələr inkişaf etməkdə olan ölkələrdir.

- Azərbaycan dövləti koronavirus pandemiyası dövründə sahibkarların az zərər görməsi üçün ciddi tədbirlər görüb. Bu tədbirləri necə dəyərləndirirsiniz?

Sahibkarlıq fəaliyyəti insan əməyi ilə bağlıdır. Bizdə pandemiya dövründə kiçik və orta sahibkarlıq fəaliyyətinə çox xələl gəldi. Bunların fəaliyyətində müəyyən məhdudlaşmalar və ixtisarlara baş verdi. Dövlət kompensasiya etmək üçün sahibkarlara minimum əməkhaqqı səlahiyyətini saxladı. Hətta sahibkarların orta aylıq gəlirinin minimum miqdarda müavinətlər verməyi qarşısına qoydu. Dövlət büdcəsindən 3 milyard vəsait ayrıldı. Bunlar kiçik və orta sahibkarlığı tənəzzülə uğramasının qarşısını aldı. Tədrisən sahibkarlıq fəaliyyətində canlanma başlayıb. Bu canlanmanın səbəbi dövlətin bu fəaliyyətdə məhdudiyyətlər qoymaması və vəsait verilməsi canlanmaya gətirib çıxardı. Hazırda vergi ödəyiciləri əvvəlki səviyyəyə qayıtmağa başlayıb. Bu vəsaiti sahibkarlar tədrisən geri qaytaracaq. Qarabağ bölgəsinin dirçəldilməsi üçün 2,2 milyard birbaşa vəsait ayrılıb. Digər özəl şirkətlərdə Qarabağ Dircəliş fonduna müavinətlərin ayrılması üçün vəsait qoyub. Qarabağ bölgəsinin müasir dövrün tələblərinə uyğun səviyyəyə gətirilməsi üçün 120 milyard vəsait lazım olacaq.

- Qarabağda kənd təsərrüfatı necə qurulmalıdır? Ağıllı kənd layihəsinin mahiyyəti nədir?

- Qarabağ bölgəsində ağıllı kənd ağıllı şəhər layihələrinin həyata keçirilməsi üçün ilk növbədə kəndlilərə həm pay torpaqlarını, həm də yardımçı təsərrüfatları necə qurmaq lazım olduğunu yaxşı bilməliyik. Müasir dünyadakı kimi kənd təsərrüfatı yaratmalıyıq. Kənd təsərrüfatı ilə fermer təsərrüfatı bu mənada qarışdırılmamalıdır. Kəndli təsərrüfatını yalnız kəndli qura bilər.

Qönçə Quliyeva

“Prezident ”CNN Türk”ə müsahibəsində bütün dünyaya mesajlar ünvanladı”

“Prezident İlham Əliyevin Türkiyənin ”CNN Türk” televiziya kanalına müsahibəsi aktual proseslər fonunda kifayət qədər ciddi maraq doğurur. Təsədüfi deyil ki, ”CNN Türk” televiziyaasında səsləndirilən fikirlər hazırda geniş şəkildə ölkəmizdə və qonşu ölkələrdə müzakirə edilməkdədir.

Hər zaman olduğu kimi, budəfəki müsahibə zamanı da, dövlət başçısı bölgədə müharibəyə qədər və postmüharibə dövründəki vəziyyət haqqında səmimi və açıq danışdı, Ermənistanın, qonşu dövlətlərin, Minsk qrupunun fəaliyyətinə toxunaraq keçmişdə baş verənlər və gələcək perspektivlər haqqında fikrini bildirdi, Azərbaycanın bütün məsələlərdən ağah olduğunu, hansı dövlətlərin əməldə əsl dost olduğunu qeyd etdi. Bu fikirləri S?A-ya açıqlamasında YAP Qazax rayon təşkilatının sədri Həmid Pənəhov bildirdi.

H.Pənəhov vurğulayıb ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin ”CNN Türk” televiziya kanalına müsahibəsi bu gün dünya mətbuatında geniş şəkildə işıqlandırılıb. Azərbaycan Prezidentinin hər bir cümləsində qətiyyətli və cəsarətli mövqeyi bir daha bütün dünya ictimaiyyətinə təqdim olundu: ”Prezident İlham Əliyev müsahibədə Azərbaycan-Türkiyə siyasi və hərbi ittifaqının dönməz olduğunu bir neçə dəfə vurğuladı, Şuşa Bəyannaməsinin müttəfiqliyin zirvə nöqtəsi olduğunu xatırlatdı. Ancaq Prezident İlham Əliyev Türkiyə haqqında danışarkən ilk dəfə müttəfiqliyə təhlükənin varlığı haqqında da fikir söylədi: ”Boşluq olmamalıdır, ara olmamalıdır ki, kimsə bu araya girməsin. Çünki elələri də var. Çalışacaqlar ki, aramıza girsinsinlər, çalışacaqlar ki, provokasiyalar, təxribatlar, uydurmalar ortaya atılsın”.

korreksiyasına hamısı təsir edir”.

”Demək, burada yaş önəmi yoxdur. Bir-birlərini balanslaşdırmalıdır. Bioloji yaş ondadır, psixoloji yaş isə onun yanında gəlməlidir. Bu, çox önəmlidir. Məsələn insan var ki, 60 yaşı var, amma psixoloji yaşı 30-dur. Elə şey olur. Yaşlı insanlar danışanda deyirlər ki, mən özümü 30 yaşında, 40 yaşında hiss edirəm. O hiss etmək, hər bir insan hansı yaşda ilişib qalıbsa, hansı yaşdan başlamaq istəyirsə həyatı, özünü müəyyən bir yaşdan sonra o yaşda hiss edir. Amma bu yaşı hiss etmək onun fiziki yaşına uyğun olmayan hərəkətlər etməsinə dəlalət etməməlidir. Yəni, insanın ruh yaşı, psixoloji yaşı həyata baxışından, nikbinliyindən doğmalıdır, yüngülləyəcək olmamalıdır”.

Ayşən Vəli

Təkcə ona görə yox ki, o, qalib ölkənin Prezidentidir, müzəffər ordunun Ali Baş Komandanıdır. Ən əsası ona görə ki, Prezident İlham Əliyevin, Azərbaycanın təklif etdiyi sülh variantı ən ədalətli və Burda Ermənistan böyük fürsət tanınır. ”CNN Türk”ə müsahibədə bir daha Paşinyan iqtidarına, eləcə də Ermənistan cəmiyyətinə səsləniş var. Deyilir ki, mənasız iddialardan, revanşizmdən imtina edin. Ermənistan, ermənilərə həm öz gələcəkləri, həm region xalqlarının gələcəyi naminə gərəksiz, heç bir perspektivi olmayan iddialardan geri çəkilmələri təklif olunur. Əks təqdirdə, ”dəmir yumruğu” bir daha başlarında hiss edəcəklər. Bu dəfə daha amansız və acı məğlubiyyət yaşayacaqlar. Dövlətimizin başçısı bununla həm də son aylar baş qaldıran revanşist meyillərlə bağlı da xəbərdarlığını kəskin şəkildə ifadə etdi ki, bu da bəzi müşahidəçilər tərəfindən antiteror əməliyyatlarının anonsu kimi qəbul olunur”.

H.Pənəhov onu da bildirib ki, cənab Prezident həmçinin sülhməramlılara və Rusiyaya da bir sıra mesajlar verdi: ”Sülhməramlıların missiyası konkret olaraq bölgədə sülhün təmin olunmasına töhfə verməkdir. Onların gözləri qarşısında Ermənistan tərəfinə silahların ötürülməsi, qeyri-qanuni silahlı qüvvələrin yenidən silahlandırılması yol-verilməzdir. Bu üçtərəfli razılaşma Rusiya tərəfinin vasitəçiliyi ilə imzalanıb. Bu gün də Rusiya tərəfinin vəzifələrindən biri ondan ibarətdir ki, bu prosesi yekunlaşdırsın. Əgər qeyd etdiyimiz kimi, yenidən bu təxribatlar davam etsə, Azərbaycan öz mövqeyini qəti bildirecək və Ermənistanı çox ciddi cəzalandıracaq.

Beləliklə, Prezident İlham Əliyev müsahibə zamanı Azərbaycanın dövlət maraqlarını ən yüksək səviyyədə qorudu və hər kəsə öz ciddi mesajlarını göndərmiş oldu”, - deyərək Həmid Pənəhov bildirdi. Və qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyevin bu açıqlaması, əslində, bütövlükdə həm xalqımız, həm də qonşu ölkələr üçün Azərbaycanın açıq, səmimi mövqeyini bir daha ortaya qoydu: ”Çünki bu məsələ, ilk növbədə, regionun inkişafı baxımından vacib məsələ olduğuna görə həmin dövlətlərin də yenidən düşüncəsinə imkan yaratdıq. Xüsusilə son vaxtlar Ermənistanın müdafiə nazirinin məsuliyyətsiz bəyanatları və bu istiqamətdə Ermənistan elitasından gələn çağırışlar, əslində, onları faciəyə sürükləyir. Ermənistanın bu faciədən qurtulması çətin olacaq. Ermənistan Azərbaycana qarşı revanşist addımlarından əl çəkməyə, vəziyyəti daha da acınacaqlı olacaq”.

RƏFİQƏ HÜSEYNOVA

Bioloji, yoxsa psixoloji yaş?

PSIXOLOQ AYDINLIQ GƏTİRDİ

“İnsanda bioloji yaş, yoxsa psixoloji yaş önəmlidir? Bu, doğrudan da bir az individual, hesab yonlu məsələ kimi həll olunur. Amma fakt var ki, biz akademik dəyərləri ölçərkən, məsələn, uşaqları bağçaya, məktəbə qəbul edərkən onların akademik dəyərlərini IQ-lərini ölçürlər və bu IQ istəyə də, istəməyə də onun fiziki olaraq yaşına uyğun nisbətə götürüb baxırıq. Yəni, iki yaşında uşağın bilməli olduğu akademik dəyərlər var ki, məsələn, adını, yaşını və əşyaların adını bilməlidir. Üç yaşında uşağın bilməli olduğu şeylər var ki, fikir verirsinizsə, ilk olaraq bioloji yaşını deyirik, sonra 10 yaşa cavab verən dəyərlər var və dəyərlər 10 yaşa cavab vermirsə, deməli, haradasa problem yaşanır”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında psixoloq Fərqanə Mehmanqızı deyib. Onun sözlərinə görə, yeni dəyərlər yaşdan aşağıdırsa yaş yuxarıdır, dəyərlər aşağıdırsa deməli, hər hansı bir problem olur və yaxud da ki, bir fakt da var. Məsələn, yeniyetməlik dövrü, deyirlər ki, hormonal, hormonların aktiv hala gətirildiyi dövrdür və bu zaman da uşağın psixoloji, ruhsal halına təsir edir. Psixoloji

hala fiziki hal təsir etdiyinə görədir. Yaşın da hormonlara təsiri psixoloji təsire gətirib çıxarır. Ruh halı psixoloji yaşa da təsir edir. Məsələn, bir uşağı psixoloji tə-

sir altına salaçaq, təcavüz, ancaq evin içində qalsın, döyülsün və yaxud da evin içində heç bir şey öyrədilməsin. O, heç vaxt akademik dəyərlərə cavab verməyəcək. Yəni, onun psixoloji yaşı da aşağı olacaq”.

Psixoloq sözlərinə belə davam edib: ”Müəyyən bir yaş dövrü də var ki, bizim yaşımız artıqca metabolizmamız aşağı düşür və sürəti aşağı düşəndə də köklük, arıqlıq olur. Bu da insanın ruh halına təsir edir. Ruh halına təsir edən hər şey də insanın psixoloji yaşına, yəni, xarakterinə, şəxsiyyətinin formalaşmasına

“Prezident İlham Əliyev “CNN Türk”ə müsahibəsində Ermənistanla və üçüncü ölkələrə açıq şəkildə mesaj verdi”

“CNN Türk” kanalına müsahibəsində açıq mesajlar verən Prezident İlham Əliyevin ardınca Laçın və Kəlbəcərə səfər etməsi Bakının mövqeyinin və atacağı addımların birbaşa yerindən bəyan edilməsi idi. Prezidentin çıxışında diqqətçəkən üç vacib məsələ bundan sonra atılacaq addımların nələr olacağını da anlamağa imkan verir. Sərhəd məsələsi: Ali Baş Komandan sərhədlərlə bağlı ritorikası kifayət qədər sərt idi və Azərbaycan Ordusunun tutduğu mövqelərdən geri çəkilməyəcəyini, məhz sərhəd bölgəsində elan etdi. Və bildirdi ki, Azərbaycan işğal dövründə irəli çəkilən sərhədini faktiki olaraq bərpa edib və hazırda möhkəmlənmə işi aparılır.

Həmçinin, Azərbaycan-Ermənistan sərhədində söz sahibi Bakıdır: Prezident bunu sərhəd məsələsinə müdaxilə etmək istəyən üçüncü ölkələrə ünvanladı və açıq şəkildə bəyan etdi ki, “narahat olanlar, su içsinlər”. Bunu S?A-ya açıqlamasında Milli Məclisin iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsi üzvü Məşhur Məmmədov bildirib.

Məşhur Məmmədov vurğulayıb ki, Prezident İlham Əliyev müsahibəsi zamanı Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının yaradılması ilə bağlı Fərmanını xatırladı və qeyd etdi ki, “Qarabağ iqtisadi rayonunda bütün Qarabağ bölgəsinə aid olan rayonlar birləşdi. Dövlət başçısı həmin çıxışında qeyd edib: “Bildiyiniz kimi, mənim sərəncamımla 14 iqtisadi rayon yaradıldı. Onların arasında iki iqtisadi rayonun yaradılması diqqət çəkdi - Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonları yaradıldı. Hesab edirəm ki, bu da çox düzgün addımdır. Bu, həm tarixə əsaslanır, eyni zamanda gələcəyə əsas-

lanır. Çünki həm Qarabağ, həm də Zəngəzur bizim tarixi dedə-baba torpağımızdır. Qarabağ iqtisadi rayonunda bütün Qarabağ bölgəsinə aid olan rayonlar birləşdi. Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunda Şərqi Zəngəzura aid olan rayonlar birləşdi. Qərbi Zəngəzur isə hazırda Ermənistanın nəzarəti altındadır. Ancaq Zəngəzur dəhlizinin çəkilişi nəticəsində, əlbəttə ki, biz bu dəhlizdən istifadə edib öz vətəndaşlarımızı dedə-baba torpaqlarımıza qaytaracağıq. Belə planlar var və bu da təbii. Çünki bizim vətəndaşlar indiki Ermənistan ərazisindən, təkə Zəngəzur mahalından yox, Göyçə mahalından da, - bura ilə həmsərhəddir, - zorla qovulmuşlar və onların tam haqqı var ki, gedib öz dedə-baba torpaqlarında yaşasınlar. Biz bunu sonrakı mərhələyə saxlayırıq”.

M.Məmmədov dövlət başçısı müsahibə zamanı görülməli işlərlə bağlı açıqlama da verdiyi deyib: “Dövlət başçısı deyib: “Qarabağ və Şərqi Zəngəzur “yaşıl gezur “yaşıl enerji” zonası kimi yaşaya-

caq və bizim bütün planlarımız yerinə yetiriləcək. Cəmi 7-8 ay ərzində bu qədər işin görülməsi bizim gücümüzü göstərir, əzmkarlığımızı göstərir, güclü siyasi iradəni göstərir”. Prezident əlavə edib ki, bütün bu bölgənin, Şərqi Zəngəzurun hərtərəfli inkişafı üçün avtomobil yolları xüsusi əhəmiyyət daşıyır: “Azad edilmiş torpaqların investisiya proqramı tutulanda mənim göstərişimlə məhz tunellər də bu layihələrə salınmışdır, o cümlədən Şuşaya gedən yolda və burada tunellər çəkməkdədir. Tunelin tikintisi həm çətindir, xüsusilə belə ağır dağlıq relyefdə, eyni zamanda, çox böyük xərclər tələb edir. Ancaq biz bunu edirik və edəcəyik. Çünki bu, bölgənin, Şərqi Zəngəzurun inkişafına lazımdır”. Prezident İlham Əliyev bu mesajlarla bir daha bildirdi ki, Azərbaycan bununla Qarabağ məsələsinin bitdiyini və növbəti hədəfinin Zəngəzur olduğunu rəsmi şəkildə elan edir. İkinci isə, Azərbaycan 100 il öncə Ermənistanla verilən tarixi torpaqlarından əl çəkməyəcək. Bakı azərbaycanlıların Zəngəzur və Göyçə mahalına qayıtması məsələsinə də beynəlxalq müstəvidə qaldıracaq”.

Millət vəkili, həmçinin Zəngəzurun qədim Azərbaycan ərazisi olduğunu vurğulayan Prezident İlham Əliyev müsahibəsində onu da dedi ki, Zəngəzur 1920-ci ildə, 101 il bundan öncə Ermənistanla verilib: “Ondan əvvəl bu ərazi bizə məxsus idi. Mən Göyçə deyərək, onlar hazırda Sevan gölü adlandı-

rırlar. Bu, bir həqiqətdir. XX əsrin əvvəllərindəki xəritəyə baxmaq kifayətdir. Siz oraya baxarkən Sevan görməyəcəksiniz. Siz orada Göyçəni görə bilərsiniz. İrəvanla bağlı da eyni məsələdir. Onlar İrəvanın tarixi hissəsini dağıdıblar. Bu, aydın faktdır, mənim əcdadlarım da daxil olmaqla, azərbaycanlılar orada yaşayıblar. Lakin bu, o demək deyil ki, bizim ərazi iddialarımız var. Mən demişəm, bəli, biz oraya qayıdacağıq. Mən deməmişəm ki, biz oraya tankla qayıdacağıq. Mən demişəm biz qayıdacağıq. Bu, o deməkdir ki, niyə də yox. Əgər biz Zəngəzur dəhlizinə qayıdırsaq, əgər biz bu yolu istifadə edirikse, niyə də biz İrəvana qayıtmayaq? Zaman gələcək, biz bunu edəcəyik. Mən mövqeyimi təqdim edirəm”.

Məşhur Məmmədov bir daha vurğuladı ki, bəli, dövlət başçısının dediyi kimi, “Biz Zəngəzur dəhlizinə qayıdırsaq, əgər biz bu yolu istifadə edirikse niyə də biz İrəvana qayıtmayaq? Zaman gələcək, biz bunu edəcəyik. Mən mövqeyimi təqdim edirəm”. Beləliklə, bu fikirlər bir daha göstərir ki, Azərbaycan dövlətinin bu məsələlər ətrafında prinsipial mövqeyi, əslində, tarixi reallıqlardan irəli gəlir. Çünki indiki Ermənistan tarixi Azərbaycan torpaqlarında xalqımızın iradəsinə zidd olaraq yaradılıb. İkincisi, ermənilərin Qarabağda Azərbaycan vətəndaşı kimi yaşamaq hüququ olduğu kimi,

azərbaycanlıların da tarixi torpaqlarımızda - Göyçədə, Zəngəzura, İrəvanda və digər ərazilərdə yaşamaq hüququ var. Ermənistan bu fonda Zəngəzur dəhlizinin açılmasını əngəlləmək iqtidarında da ola bilməz”.

Millət vəkili Məşhur Məmmədov xüsusi olaraq vurğulayıb ki, nəzərə almaq lazımdır ki, bu dəhliz təkə Azərbaycan və türk dünyası üçün deyil, eyni zamanda, region üçün çox vacib bir layihədir. Zəngəzur dəhlizinin Şərqi-Qərbi nəqliyyat dəhlizinə inteqrasiya olunacağını nəzərə alsaq, bu, təbii ki, Avropa Birliyi üçün bu yolla Asiyaya daha çox yük daşınmasını təmin edəcək. Beləliklə, Zəngəzur dəhlizinin işə düşməsi təkə Azərbaycan və Naxçıvan arasında yeni əlaqəni təmin etməyəcək. Bu, həm də Ermənistandan qovulmuş soydaşlarımızın yenidən bu yerlərə qayıtmasında yeni bir başlanğıc olacaq.” Prezident İlham Əliyevin “CNN Türk” telekanalına müsahibəsi Azərbaycan reallıqlarının beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılmasında çox önəmli olmaqla yanaşı, ölkəmizin global informasiya məkanında mövqeyinin gücləndirilməsinə də xidmət edəcək”, -deyə millət vəkili Məşhur Məmmədov bildirib.

RƏFİQƏ HÜSEYNOVA

Böyük müharibə olacaqmı?

İrəvanın revanşçılıq cəhdləri və ya Bakının problemi birdəfəlik həll etməsi mümkündürmü...

Ermənistanın hər dəfə silahlı təxribatlara əl atması, eləcə də Azərbaycanı münəqişəyə cəlb etməsi cəhdləri bir sıra suallar doğurmağa başlayıb. Bakı İrəvanın səsinə birdəfəlik kəsməsi üçün daha kəskin reaksiyalar verəcəkmi, yaxud Ermənistanın hələ də işğalçılıq siyasəti və revanşçılıq cəhdlərinin qarşısının alınması üçün hansı müvafiq addımlar atıla bilər?

Mövzu ilə bağlı Rusiya politoloqlarının da maraqlı və düşündürücü fikirləri nəzərə çarpmaqdadır. Belə ki, Azərbaycanın növbəti böyük müharibəyə başlayıb-başlamayacağı, nəqliyyat kommunikasiyalarının blokadadan çıxarılması, eləcə də digər yaranan suallara ilginclə cavablar verilib.

Andrey Petrov: “Ermənistanın hazırkı hakimiyyəti kifayət qədər silah əldə edərsə, sözsüz ki, revanş etməyə cəhd göstərəcək”

“Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi aqressiya təhlükəsi qalmaqdadır, sadəcə, İrəvan bu təhlükəni həyata keçirə bilmir”.

SİA xəbər verir ki, bunu vesti.az-a Rusiyanın siyasi eksperti Andrey Petrov deyib.

Onun sözlərinə görə, regionda böyük müharibənin baş verməsi ehtimalı azdır, belə ki, erməni tərəfinin kiminləsə savaş aparması üçün heç nəyi yoxdur. SİTAT: “44 günlük müharibədən sonra Ermənistan ordusunun şəxsi heyətinin yarısı öldü və yaralandı, eləcə də fərarilik etdi. Deyəri milyardlarla dollarla ölçülən erməni hərbi texnikası məhv edildi. Respublikanın ordusundan və silahından faktiki olaraq yalnız informasiya ordusu qalıb - jurnalistlər və sözlər. Sözlər isə qalıb olmaq mümkün deyil”.

Andrey Petrov Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Rusiyanın Ermənistanı silahlandırması ilə bağlı fikirlərini də xatırladı və istisna etməyib ki, əgər Ermənistanın hazırkı hakimiyyəti kifayət qədər silah əldə edərsə, sözsüz ki, revanş etməyə cəhd göstərəcək. Lakin Azərbaycana yeni müharibə ümumiyyətlə lazım deyil, çünki o qalıb gələrək torpaqlarını azad edib.

İqor Korotçenko: “Ermənistan Azərbaycanı davamlı atəşlərə məruz qoymaqla təxribata çəkir və bu yolla Bakını hər-hansı sərhədyanı

münəqişələrə cəlb etməyə çalışır”

Digər Rusiya politoloqu və hərbi eksperti, “Milli müdafiə” jurnalının baş redaktoru İqor Korotçenko isə bildirib ki, Ermənistanın təxribatçı siyasəti gec, ya da tez Azərbaycan tərəfindən sərt şəkildə cavablandırılacaq. SİTAT: “Üçtərəfli bəyanatda dəqiq şəkildə həmin öhdəliklərə imza atılıb ki, onları məhz erməni tərəfi icra etməlidir. Bunlarla yanaşı, Ermənistan bütün silahlı formalaşmalarını Rusiya sülhməramlılarının nəzarətləri altında ərazilərdən çıxarmalıdır”.

Onun sözlərinə görə, həmçinin

Rusiya rəhbərliyi tərəfindən də növbəti siyasi təzyiqlər istifadə edilməlidir. Belə ki, nəqliyyat kommunikasiyalarının blokadadan çıxarılması, sərhədlərin demarkasiyası və delimitasiyası prosesinin həyata keçirilməsi üçün qəti hərəkət keçmək lazımdır.

Politoloqun sözlərinə görə, Ermənistan Azərbaycanı davamlı atəşlərə məruz qoymaqla təxribata çəkir və bu yolla Bakını hər hansı sərhədyanı münəqişələrə cəlb etməyə çalışır, lakin bu da böyük müharibəyə çevrilməyəcək.

Rövşən RƏSULOĞ

Tarix yalanı sevmir

Torpaqları satan AXC-Müsavat hakimiyyəti həyasızcasına sosial şəbəkədən çağırış edirlər

Kimə, nəyə çağırış edirlər? Həyasızlıq bu qədər? Anlamalıdır ki, tarix yalanı sevmir. Əslində, bu gerçəklik həm də aksiomadır. Yəni lider xalqının maraqlarının təmin olunmasında xarizmatik keyfiyyətlərini ortaya qoymaqla, həm də iradəsini nümayiş etdirir - millətə, dövlətə xidmət iradəsini... Bu, tarixdir və tarixi geri qaytarmaq mümkün deyil, onu olduğu kimi qəbul etmək lazımdır. Çünki o, yalanı sevmir.

Ancaq bu gün müxalifət düşərgəsi deyilən dağıdıcı bir məkanda özlərini "siyasətçi" adlandıran "liderlər"də nə siyasət, nə də əxlaq var və xüsusilə də, dünyanın bu gün koronavirusla mübarizə apardığı zamanda dağıdıcı düşərgənin "müxalifət" adlandırılan satqın və quldurları isə sosial şəbəkələrdə heç bir dövlət rəhbərinin etmədiklərini ölkəmizin Prezidentinin etdikləri və bu nailiyyətlərə şər-böhtan yağdırmaqla. Doğrudur, bu lənətlənənler elə göndüqalidlər ki, 27 ildən çox müddətdir ki, arxivin zibilliklərində eşələnənlər bütün tüpürçəkləri belə götürürlər. Çünki onlar özləri başdan-ayağa kimi çirkə bulaşmış viruslardır, danışq-ları da iyrendir, vücudları da! Nəticədə də nə cəmiyyət, nə də ictimai rəy belələrini qəbul etmirlər. Çünki onlar anlamırlar ki, siyasət heç də həmişə əxlaq peşəsi hesab olunmayıb. Bu yerdə ABŞ-in tanınmış siyasətçilərindən birinin dediyi fikri xatırlamaq yerinə düşər: "Siyasətçi valideynlərini qətlə yetirən, sonra yetim olduğuna görə məhkəmədən amən gözləyən insana benzəyir".

Dağıdıcı müxalifətin, nəinki bugünkü, ümumiyyətlə, atdığı bütün addımlar xaricdəki erməni lobbisi təşkilatlarının və xaricdəki anti-Azərbaycan qüvvələrin fəaliyyəti ilə paralellik təşkil edir. Bu bəd xəstə ünsürlər gecə-gündüz Azərbaycan dövlətinə və millətə qarşı anti-təbliğət kampaniyası apararaq erməni lobbisinin vasitəsinə çevrilməklə, məhz onların planı əsasında fəaliyyət göstəriblər. Artıq hər kəs bilir ki, dağıdıcı müxalifətin "mübarizə strategiyası" tək cəmiyyətə qarşı deyil, eyni zamanda, dövlətə, dövlətçiliyə, xalqa, bütövlükdə, Azərbaycanın müstəqilliyinə, varlığına və haqlı mücadiləsinə qarşı yönəlib. Əbəs yerə deyil ki, düşərgə "liderləri" zaman-zaman ermənilərə "qardaş" deyənləri daim müdafiə ediblər. Və ağı qara görmək, uğurlara kölgə salmaq, vətəni qrantlara satanlar bir defakti unudurlar ki, tarixi geri qaytarmaq, nə də onu silmək mümkün deyil.

İblisxislətli Əli Kərimli...

Özünü ənənəvi müxalifətin "li-

deri" qismində ictimai rəyə sıırmağa cəhd edən AXCP sədri haqqında kifayət qədər satqıncılıq, xəyanət və mənəviyyətə sığmayan digər amillərlə yanaşı, fərariyyət də var. Bu günlərdə AXCP sədri Əli Kərimlinin sosial şəbəkədəki çıxışı dövlətçilik və xalq maraqlarına qarşı nə qədər düşmən fərd olduğunu bütün çıpaqlığı ilə sübuta yetirmiş olub. Daha dəqiq desək, Əli Kərimli dünyada yaşanan iqtisadi böhrandan, guya xalqın çətin güzəranından, müharibə veteranlarına dövlətin qayğısızlığından danışaraq, guya Azərbaycanın ən çox zərər çəkən ölkə olduğunu iddia edib və bir az da irəliyə gedərək, "çıxış yolunun" olduğunu bildirib. Bu yerdə ataların dediyi kimi, "utanmasan, oynamağa nə var ki". Satqıncılıq simvolu olan Əli Kərimlidə o qədər həyasızlığın dərəcəsi çoxdur ki... Öz partiyasını doğru-dürüst idarə edə bilmək gücündə olmayan, təşkilatının sıralarında baş verən istefaların qarşısını ala bilməyən birinin bu qədər həyasızcasına, necə deyirlər, "başından böyük" danışmasına səbəb nədir?

Bu, o Əli Kərimlidir ki, AXC-Müsavat cütüyü 1992-ci ildə hakimiyyətə gələndə keçmiş Kommunist Partiyasının Mərkəzi Komitəsinin illərlə növbə gözləyən əməkdaşları üçün tikdirdiyi binanı qanunsuz zəbt edərək öz fəallarına paylamışdı. Məhz bu faktor da belə deməyə əsas verir ki, AXCP sədri

yaşadığı və fəaliyyət göstərdiyi bütün dövrlərdə xəyanət və satqıncılıqla yanaşı, həm də dələduzluqla da məşğul olub. Və "toyuq yuxusunda danı gördüyü" kimi, Əli Kərimli də öz rüyalarında nə zamansa murdar məkri, qara xisləti sayəsində iqtidara yiyələnəcəyini düşünür. Hətta o qədər quduzlaşır ki, hakimiyyət rəhbərliyini belə, debata çağırmaqdan çəkinmir. Halbuki, debat olsa belə, tək cəmiyyətə sadalanan faktlar deyil, digər danılmaz sübutlar güllə kimi alına vurula bilər. Çünki Əli Kərimli dünyaya gələn insanlar kimi deyil, yanlışlıqla "adam" qismində gələn iblisdir.

O ki qaldı antimillilik qruplaşma, onlar tam marginallaşıb. Xarici qrant, ianə hesabına fəaliyyət göstərən, öz dövlətinə qarşı çıxış edən, milli satqıncılıq nümayiş etdirən bu ünsürlərə Azərbaycan xalqı öz yerini göstərdi - tarixin zibilxanasıdır. Məqurtlaşmış "Vətən", "millət" deyən Ə.Kərimli kimilərin bəzi xarici dairələrin "zombi"ləşmiş "filial"ı kimi fəaliyyət göstərməsi zaman-zaman faktlarla öz təsdiqini tapmışdır. Ancaq tarix unudulmur, geri qaytarmaq, nə də onu silmək mümkün deyil. Çünki Azərbaycanda xaos yaratmağa çalışan dağıdıcı müxalifət partiyalarının "lider"ləri öz antimillilik əməllərini gizlətməyə çalışsalar da, inkaredilməz faktlar başqa söz deyir. Çünki belə əxlaqsız və mənəviyyətsiz erməni çöhrəyi yeyənlər üçün xəyanət

etmək ən adi bir məsələdir. Belə ki, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən 52 siyasi partiyadan 50-sinin Ermənistan silahlı qüvvələrinin genişmiqyaslı tərribatına dair birgə bəyanata Müsavat Partiyası və Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyası milli həmrəylik nümayiş etdirməsi deyilənlərin təsdiqidir. Belə bir atalar sözü də var: "Düşməni başqa yerdə axtarmaq lazım deyil". Həmçinin belə bir deyim də var: "Xəyanət ölümdən betər bir şeydir və bunu, sadəcə, anlamaq lazımdır". Lakin bu əxlaqsız və mənəviyyətsiz erməni çöhrəyi yeyənlər üçün xəyanət etmək ən adi bir məsələ olduğu kimi, anlamaqları isə mümkünsüzdür. Çünki Əli Kərimli kimilərin "anlaya" biləcək "başı" yoxdur.

Ancaq bu satqın və şərəfsiz Əli Kərimli kimilər bilməlidir ki, bu gün Azərbaycan dövləti elə bir inkişaf səviyyəsinə çatıb ki, qanundan yan keçmək, gizlənmək, digər vətəndaşlarla müqayisədə daha böyük üstünlüklər əldə etmək mümkün deyil. Və bu gün sorosun tör-töküntüləri, çör-çöpləri isə əli kərimlilər, əli əliyəvlər, cəmillər, sevinclər, qənimətlər kimi ünsürlər xalq tərəfindən tarixin zibil yığına atılanların tarix və zaman tələbi ilə xalqımızın və dövlətimizin mənafeyi, müqəddəs amallarımız, müqəddəs qanunlarımız qarşısında cavab vermələri zamanıdır.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Ruslar "Taliban"dan qorxurlarmı?...

"...Rusiya hakimiyyəti "Taliban"dan qorxur və bu da, təbii ki, boş yerə deyil". Deyim ki, bu, mənim fikrim deyil, rus saytlarından birində yer alan yazı müəllifinin gəldiyi qənaətdir.

"...hazırda əfqan cihadçıların

daha mehriban olmalarına baxmayaraq, Moskva gözlənilməz və idarə olunmayan təhdidlərlə mübarizə aparmalı olacaq". Bu da rus yazısının başqa bir qənaətidir.

"...Bu gün "Taliban" Rusiya rəhbərliyinə "insani münasibət" göstə-

rəcəyinə söz verir. Onların konstruktivliyinə inamın doğru olub-olmadığını qiymətləndirmək üçün, heqiqətlərdən daha səs-küylü olan, lal publisistlərin və saxta mütəxəssislərin hazırladıqları şifahi qabıqdan faktları ayırmaq lazımdır".

Bu fikirlər də rus saytında yer alıb.

...Beləliklə, hazırda amerikalıların yavaş-yavaş Yaxın Şərqə daxil olmaqla Asiya və Afrikanın digər münəqışli bölgələrini tərk etmələri artıq heqiqətə çevrilməkdədir. Məsələ bundadır ki, amerikalıların qoyub getdikləri əraziləri indi Rusiya da daxil olmaqla digər "oyunçu ölkələr" "araşdırmağa" başlayıblar. Belə görünür ki, növbəti "araşdırılması" ölkə Əfqanıstan olacaq...doğrudanmı, olacaq?

Maraqlıdır ki, bu gün bəzi siyasətçilər talibənlərin yaxşılaşmağa doğru dəyişdiyini demək istəyirlər. Bəli, məhz demək istəyirlər. Əslində, onlar bunu "Taliban" rəsmilərinin son açıqlamalarına istinad edərək deyirlər. O da maraqlıdır, görən, "Taliban" Amerika modernləşməsinin meyvələrini məhv edəcəkmi? Bəziləri bunu mümkünlüyünü istisna etməsələr də, amma lazım da bilmirlər. Məsələ bundadır ki, "Taliban"ın yaxşılaşmağa doğru dəyişdiyini söylə-

yənlər, amerikalılarsız Əfqanıstanın amerikalılar dövründə olan Əfqanıstandan o qədər də fərqlənməyəcəyini nəzərdə tuturlar.

Onu da qeyd edək ki, Əfqanıstan Amerikanın iyirminci ildönümü ilə müqayisədə nə qədər radikallığa doğru dəyişsə, bu, Rusiya üçün bir o qədər yaxşıdır, yəni ruslar üçün təhlükə daha az ola bilər.

Amma mən cəmiyyətə bütün bunlar hələ ki, fərziyyədir. Çünki "Taliban"ın Tacikistan, Özbəkistan və Orta Asianın digər postsovet ölkələrindəki "dünyəvi diktaturaları" devirməklə hədələyəcəyi təqdirdə, Putinin həmin ərazilərə qoşun göndərməli olacağı istisna deyil.

...Bu gün bəzilərinə maraqlı görünən bilən nüans taliblərin maliyyə məsələsi ilə bağlıdır. Maraqlıdır ki, hazırda Əfqanıstanın heç kəmə tabe olmadığı deyilsə də, amma bu, belə deyil, yəni onlar kimdənsə asılıdır. Qeyd edək ki, burada daha çox

Pakistan və Çinin adı hallanır.

Təbii ki, bütün bunlar hamısı öz yerində. Amma etiraf edilməlidir ki, 20 il ərzində Amerikanın Əfqanıstanı işğal etməsi Moskvanın problemləri üçün əlverişli və hətta demək olar ki, ideal bir həll yolu idi. Amma hazırda bu problemləri dayandıracaq heç kim yoxdur. O da etiraf edilməlidir ki, ruslar Əfqanıstanla bağlı 90 -cı illəri hələ də qorxu ilə xatırlayırlar.

...Bütün bunlara rəğmən, görən, ruslar "Taliban"dan qorxurlarmı? Rus saytlarının yazdıqlarına inansa, onlar bunu biruzə vermək istəməsələr də, amma... çox qorxurlar. Ona görə də, belə görünür ki, tezliklə rus televiziyları rusların "canına hopmuş" bu qorxudan qurtulmaq üçün yenidən Jirinovski, Solovyov, Popov və Skabeyevanın xidmətinə ehtiyac duyacaq.

Ağasəf Babayev

"Cəmil Həsənlı xarizması olmayan işlənmiş bir fiqurdur"

"Bəzi şəxslərin "Milli Şura" adlı qurumu yaratmaqda məqsədləri əvvəlcədən hər kəsə bəlli idi. Yəni "Milli Şura" nə üçün yaradılmışdır? Müxalifət tərəfindən "Milli Şura" yaradılsa da, onlar öz istəklərinə çatı bilmədilər". Bunu Təkamül partiyasının sədri Teyyub Qənioglu "Səs" qəzetinə açıqlamasında bildirib.

Onun sözlərinə görə, "Milli Şura"ya Rüstəm İbrahimbəyovu gətirdilər gördülər ki, heç nə alınmadı və Cəmil Həsənlını sədr seçdilər: "Cəmil Həsənlı da xarizması olmayan işlənmiş bir fiqurdur. Gördülər ki, Cəmil Həsənlıdan da bir şey çıxmıdı. Yəni "Milli Şura"nı idarə edən AXCP sədri Əli Kərimli olduğunu hər kəs bilirdi. Adları çəkilən şəxslər görürlər ki, "Milli Şura"nın nə xalq arasında, nə də onları maliyyələşdirən arasında heç bir nüfuzu yoxdur. Bir sözlə, bunları maliyyələşdirən qüvvələr, sözügedən şəxslərə olan ümidlərini tamamilə itiriblər. Bu baxımdan, AXCP sədri "Milli Şura"dan imtina etmək haqqında düşünür. Yəqin ki, Əli Kərimli "Milli Şura"dan imtina edib və başqa layihə üzərində çalışır. Bunu da yaxın zamanlarda görərik. Çünki Əli Kərimli "Milli Şura"nı buraxmaq siyasətdən gətməyəcək. Yəqin ki, AXCP sədri Əli Kərimlinin nə işə başqa bir planı var".

Gülyana

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Regionların sosial-iqtisadi inkişafının təşviq edilməsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

hədə uğur qazanmış ölkələrin təcrübəsindən istifadə edilməlidir.

Aqrar sahədə istehsal potensiala adekvat deyil

Beləliklə, aqrar sektorun ÜDM-də, ixracda çəkisinin xeyli az olması və ölkəyə ərzaq idxalının artması onu deməyə əsas verir ki, bu sahədə həll olunması vacib ciddi problemlər var. Ölkədə kənd təsərrüfatına yararlı torpaqlar 4,7 milyon hektar, əkin torpaqları 1,6 milyon hektar təşkil edir.

KTN-nin məlumatlarına görə, bu qədər sahədən 3 milyon tona yaxın dənlə və paxlalı bitkilər, 2,5 milyon tondan artıq tondan artıq meyvə-tərəvəz, 1 milyon tona yaxın kartof, 150 min ton üzüm, 175 min ton şəkər çuğunduru, 350 min tona yaxın pambıq əldə olunur.

İribuynuzlu mal-qaranın sayı 3 milyona yaxın, xırda buynuzlu heyvanlar 9 milyona yaxın, quşlar 25 milyon başa yaxın təşkil edir. Bunun müqabilində 250 min ton ət, 1,7 milyon ton süd, 1,1 milyard ədəd yumurta istehsal olunur.

Ekspertlərin ümumi fikrincə, istehsal mövcud potensiala adekvat deyil. Halbuki, bu sahəyə daha güclü dəstək göstərsə və burada korrupsiya halları aradan qaldırılsa, daha yüksək nəticələr əldə etmək olar. Bundan başqa, fondların fermerlərə kredit dəstəyi artırılmalı, investisiyalar regionlar və sahələr üzrə, həmçinin sahələr üzrə düzgün bölünməlidir.

Aqrar sektorda məhsuldarlığın artması, dolayısı yolla digər sahələrin də inkişafına kömək göstə-

Azərbaycanda iqtisadiyyatın diversifikasiya edilməsi məqsədilə qeyri-neft sektorunun inkişafı hökumət tərəfindən əsas prioritet elan edilib. Bu məqsədlə bir sıra sahələrə, o cümlədən aqrar sektora maliyyə dəstəyinin verilməsi üçün bəzi addımlar atılıb. Kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına yardım üçün güzəştli kreditlərin və subsidiyaların verilməsi təşkil olunub. Fermerlər bir sıra vergilərdən azad olunub və güzəştli qiymətə kübrə və texnika ilə təmin olunur. Lakin bu sahənin daha sürətli və kompleks inkişafı üçün bəzi digər tədbirlərə də ehtiyac var.

Regionların ÜDM-də və büdcədə payı "Bakı-Abşeron"dan azdır

Qeyd edək ki, Azərbaycanda iqtisadiyyatın və ixracatın diversifikasiya olunmasına təsir göstərə biləcək 20-dən artıq qanun qəbul edilib. Bundan başqa, bəzi dövlət proqramları təsdiq olunub, müxtəlif fondlar yaradılıb.

Bu tədbirlərin əsas məqsədi ki, mi ölkədə qeyri-neft sektorunun inkişafının, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsinin, tarazlı regional və davamlı sosial-iqtisadi inkişafın təmin olunması elan edilib.

Diversifikasiya proqramı ixrac yönümlü qeyri-neft sektorunun inkişafını hədəf kimi götürüb. Burada kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı, yeyinti sənayesi, balıqçılıq, tütünçülük də daxil edilib. Lakin həyata keçirilən dövlət proqramlarına baxmayaraq, ölkə iqtisadiyyatında regionların çəkisi əhəmiyyətli dərəcədə artmayıb.

Kömrük Komitəsinin idxalla bağlı açıqladığı rəqəmlər ölkəyə ərzaq məhsullarının gətirilməsinin artdığını göstərir. Bu da aqrar sektorda bəzi sahələr üzrə istehsalın azaldığını göstərir.

Ölkə ərazisinin təxminən 2,5 faizini təşkil edən Bakı-Abşeronda ÜDM-in ən azı 70 faizi formalaşır. Bu zonanın büdcə daxilolmalarında payı digər iqtisadi rayonlar üzrə ümumi daxilolmalardan dəfələrlə çoxdur. Regionların büdcə daxilolmalarında payı 10 faizi keçmir.

Sektorial diversifikasiya da reallaşmayıb. İxracın 90%-dən çoxu, ÜDM-in və büdcənin büdcənin 3/4-ü neft-qaz sektorunun bazasında formalaşır ki, bu da arzuolunan vəziyyət deyil.

İdxailəndirilməsinə ləğv etmək üçün imkanlardan tam istifadə edilməyib

baxımından əhalinin tarixi ənənələri aqrar sektorun həm idxalı evəzləyən, həm də ixrac yönümlü sektor kimi inkişafını şərtləndirir. Təəssüf ki, bu sahədə aparılan siyasət hələ öz nəticələrini verməyib.

tehlakə gedən ərzaq məhsulları, istərsə də emal sənayesi üçün birbaşa xammal bazasıdır. Təəssüf ki, bu potensialdan yararlanma bil-

Aqrar sektorun daha sürətli inkişafı üçün hansı potensial imkanlar var?

Aqrar sektorda kadr məsələsi çox vacibdir

Qlobal iqlim dəyişiklikləri nəticəsində və pandemiya dövründə yaranmış çətinliklərlə bağlı, iqtisadiyyatın diversifikasiyasında əsas prioritetlərdən elan edilən aqrar sektor hələ də ölkənin ərzaq təhlükəsizliyini təmin edəcək gücə yetişməyib.

Digər ölkələrdən fərqli olaraq, bizdə texniki bitkilərin əkinləri üzrə məhsuldarlıq xeyli aşağıdır. Taxıl, pambıq, tütün, üzüm, barama kimi sahələrdə daha çox məhsul əldə etməyə imkan var. Bu işə elmi yanaşma tələb olunur.

Burada müxtəlif faktorların rolu vardır. Onlardan biri də kadr məsələsidir. Aqrar sahəyə yaxşı mütəxəssislər rəhbərlik etməlidir, aqrotekniki qaydaları bilən, ərazilərin coğrafiyasına uyğun sahələrin inkişafına töhfə verən savadlı kadrlara ehtiyac böyükdür.

Gəncədəki Aqrar Universitetdə belə kadrların hazırlanması işi

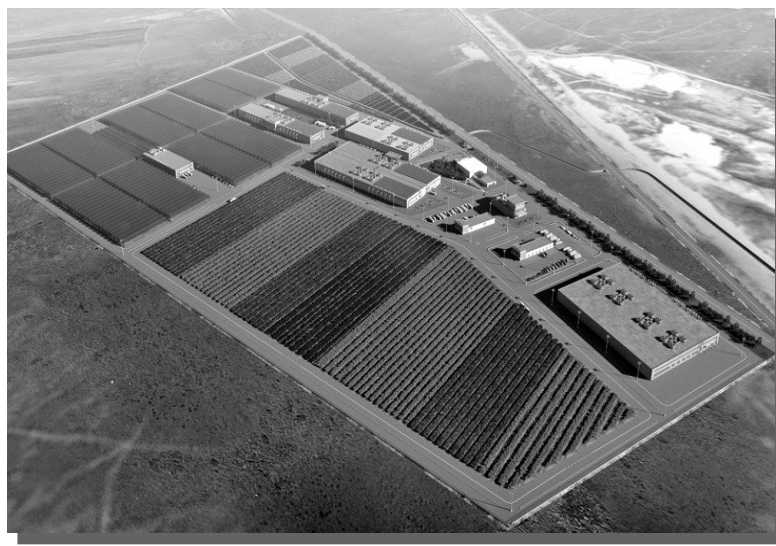

təşkil edilib, amma bu işi daha da genişləndirmək lazımdır.

Bundan başqa, subsidiyaların idarə olunmasında peşəkarlıq da vacibdir. Qəbul olunan proqramların, dövlət yardımlarının səmərəli və düşünülmüş şəkildə tətbiqi yaxşı effekt verərdi. Bu da kadrlarla bağlı olan məsələdir. Bu sa-

rəcə. Aqrar-sənaye, yüngül sənaye sahələri daha çox inkişaf edəcək. Son nəticədə, həm idxaldan asılılığımız azalacaq, həm ÜDM artacaq, həm də qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan olacaq.

Elçin Bayramlı

Son dövrlərdə görülən bütün tədbirlərə baxmayaraq, ölkənin ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunması problemi tam həll olunmayıb. Ən müxtəlif qiymətləndirmələrə görə, hazırda əhalinin ərzaq istehlakının ən azı 40%-i idxal hesabına formalaşır. Halbuki, respublikanın təbii-iqlim şəraiti, məşğulluq

iqtisadi fəal əhalinin əhəmiyyətli hissəsinin gəlir mənbəyi aqrar sektordur. Rəsmi statistik məlumata görə, hazırda kənd təsərrüfatının ümumi məşğulluqda payı 40% təşkil edir. Aqrar sektor həm ixrac, həm də iqtisadi diversifikasiya üçün böyük potensialı olan sahədir. Bu sektor istər birbaşa is-

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

19 avqust

Son səhifə

**Konserti üçün
70 min TL alır**

“Qalatasaray” onunla vidalaşdı

“Qalatasaray” klubdan ayrılan futbolçusu **Martin Linneslə vidalaşmış. bu barədə İstanbul klubunun mətbuat xidməti məlumat yayıb. İstanbul təmsilçisi 29 yaşlı müdafiəçiyə təşəkkür edib və ona uğurlar arzulayıb. Norveçli oyunçu karyerasını yerli “Molde” klubunda davam etdirəcək.**

Qeyd edək ki, Linnes 2016-cı ildən “aslanlar”da çıxış edirdi. O, bu müddət ərzində 146 matçda 5 qol vurub və 17 qolun ötürməsini verib. Linnes klubda 2 dəfə Superliqa, 2 dəfə ölkə kuboku və 2 dəfə ölkə Superkubokunun qalibi olmaq sevincini yaşayıb.

Müğənni **Simge Sağın**

yazın əvvəlindən indiyədək 17 konsert verib. SİA xarici mətbuata istinadən xəbər verir ki, oktyabr ayının sonuna qədər cəmi 35 konsert verəcək İkon, konserti üçün 70 min TL alır. Düzdür, mövsüm bitəndə 2 milyon 450 min TL qazanacaq. Konsertlər bitən kimi Simge, bir ildir eşq yaşadığı aranjiman sevgilisi Aytaç Özgümüşlə Uzaq Şərq tətilinə çıxacaq.

Ayşən Vəli

Silsilə oğurluqlar edən keçmiş məhkum tutulub

Xəzər rayonunda silsilə oğurluqlar edən keçmiş məhkum tutulub. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, N.Muxtarovun içərisində 100 manat məbləğində pul, bankomat kartı, şəxsiyyət vəsiqəsi, 400 manat dəyərində qızıl üzük və 1000 manat dəyərində mobil telefon olan pulqabısını və A.Şirəliyevaya məxsus çantadan 25 manat məbləğində pul, bankomat kartı, 400 manat dəyərində qızıl üzük və 1000 manat dəyərində mobil telefon oğurlamaqda şübhəli bilinən paytaxt sakini, əvvəllər məhkum olunmuş A.Əliyev Xəzər Rayon Polis İdarəsinin 2-ci polis şöbəsi əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində saxlanılıb. Faktla bağlı rayon polis idarəsi tərəfindən araşdırma aparılır.

Ayşən Vəli

Ac qalmaqla arıqlamağın dəhşətli fəsadları

Sağlam qida mütəxəssisindən açıqlama

la həyata keçirilir. Bununla da düzgün şəkildə mədə bağırsaq sistemi təmizlənməli, bağırsaq boşaldılmalı, ondan sonra ac qalmalıdır. Çünki uzun müddət ac qalıb sonra yedikdə həmin bədənə xaric olan toksidlər artıq bədənə zərər verməyə başlayır. Təmizləndikdə isə artıq o proses baş vermir. Bundan başqa da yenə də dediyimiz kimi orqanizm standart çalışma mexanizminə malikdir və uzun müddət ac qaldıqda o özünə yığdığı depodan istifadə edir. Bu da əlavə yağ toplanmasına səbəb olur ki, bəzən “ac qaldıqdan sonra sürətlə çəkim yerinə qaydır” deyirlər. Həmin o yağların hesabına bu çəkilər qaydır. Düzgün şəkildə, çəkini normalda saxlamaq üçün sağlam qidalanma, sağlam yuxu rejimi və fiziki aktivliyin önəmli olması və eyni zamanda da maye qəbulu mütləq şəkildə təmin olunmalıdır”.

“**Ü**mumiyyətlə arıqlamaq üçün ac qalmaq yanlış fikirdir. Çünki çəkimi normada saxlamaq üçün ilk növbədə sağlam qidalanmalıyıq. Sağlam qidalanmaq üçün gündəlik müəyyən kolori miqdarı var ki, o miqdarda yemək qəbul etməliyik. Eyni zamanda da kolorinin miqdarı ilə yanaşı, çəki olaraqda yeməyin qədəri var ki, mütləq şəkildə biz onu qəbul etməliyik ki, orqanizmi-mizdə həm maddələr mübadiləsi yaxşı çalışsın, həm də ki, immun sistemimizi güclü saxlayaq”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında sağlam qidalanma mütəxəssisi Məhsəti Hüseynova deyib.

Onun sözlərinə görə, mədə-bağırsaq sistemini güclü saxlamaq üçün mütləq şəkildə qidalar qəbul etməliyik: “Sadəcə olaraq düzgün miqdarda, düzgün koloridə və düzgün qidaları seçərək biz bunu edə bilərik. Mütləq şəkildə gün ərzində hər insanın bədən çəkisinə, gördüyü işə, fiziki aktivliyinə görə onun qəbul edəcəyi yemək saatları var ki, bu hər insanın rejiminə görə dəyişir. Yaxşı olar ki, mütləq şəkildə səhər yeməyində qəbul edəcəyi qidalara fikir versin, qidaların tərkibində zülallar, karbohidratlar, vitamin və minerallar olan yağlar qəbul olunmalıdır və müəyyən yeməklərin arasında 3-4 saat fasilə verməlidir”.

Məhsəti Hüseynova sözlərinə belə davam edib: “Bəzi insanlar gün ərzində 2, bəziləri də 3 dəfə qidalanmağa üstünlük verir. Burada yenə də nə ilə qidalandığı çox önəmlidir. Bütün bu qaydalara əməl etmədən ac qalıb və yaxud gün ərzində bir dəfə qidalanaraq bu şəkildə qidalanmaq orqanizmə çox zərərli olur. Ümumiyyətlə, aralıqlı oruc deyilən diet növü var ki, bu adətən bir neçə saat ərzində ac qalmaq

Rüşvət alan orta məktəb direktoru saxlanılıb

Xəbər verildiyi kimi, Lənkəran rayonu, Şirinsu kənd orta məktəbinin sabiq direktoru Zeynəb Əhmədovanın qanunsuz hərəkətləri ilə bağlı Lənkəran rayon prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə başlanmış cinayət işinin ibtidai istintaqi tamamlanıb. Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətindən SİA-ya verilən məlimata görə, aparılmış istintaqla məktəbin direktoru Zeynəb Əhmədovanın işlədiyi müddət ərzində müxtəlif cinayətkar üsullardan istifadə edilməklə faktiki olaraq tədris olunmayan dərslərin saatlarının rəsmiləşdirilməsi yolu ilə və digər qanunsuz vasitələrlə dövlət büdcəsindən ayrılmış ümumilikdə 3 min 849 manat məbləğində pul vəsaiti mənimsəməsinə, həmçinin öz vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə etməklə işə qəbul üçün müraciət etmiş şəxsin tam ştat vahidi üzrə vakant elektrik vəzifəsinə təyin edilməsi müqabilində 500 manat məbləğində pul vəsaiti və digər maddi neməti rüşvət qismində almasına əsaslı şübhələr müəyyən edilib.

İş üzrə toplanmış kifayət qədər sübutlar əsasında Zeynəb Əhmədovaya Cinayət Məcəlləsinin 179.2.3 (şəxs tərəfindən öz qulluq mövqeyindən istifadə etməklə törədildikdə) və 311.1-ci (rüşvət alma) maddələri ilə ittiham elan edilmiş və barəsində polis nəzarəti altına verilmə qətimkan tədbiri seçilib.

Cinayət işi baxılması üçün Lənkəran Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndərilib.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.**

Şəhadətnamə: № 022492

http://www.ses-news.az

http://www.sesqazeti.az

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

**Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.**

Qəzet “Səs”in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.

**“Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAc və SİA agentliklərinin
məlumatlarından istifadə olunur.**

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600**